

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на СРМ“ излегува по потреба. Ракописите не се враќаат. Огласи по тарифата.

Среда, 25 август 1965
Скопје
Број 31

Претплата за 1965 год. изнесува
2.500 дин. Овој број чини 120 дин.
Жиро сметка број 802-11/1-698

333.

Врз основа на член 93 од Законот за измените и дополнувањата на Законот за основното училиште („Службен весник на СРМ“ бр. 14/65), Законодавно-правната комисија на Собранието на СР Македонија, на својата седница одржана на 20 јули 1965 година, го утврди пречистениот текст на Законот за основното училиште.

Пречистениот текст на Законот за основното училиште го опфаќа Законот за основното училиште („Службен весник на СРМ“ бр. 35/59) и неговите измени и дополнувања објавени во „Службен весник на СРМ“ бр. 14/65, во кој е означено времето на влегувањето во сила на тој закон и на неговите измени и дополнувања.

Називот на републичкиот орган на управата надлежен за работите на основното училиште е усогласен со називот на тој орган утврден со Законот за републичките органи на управата што Собранието го донесе на седницата на Републичкиот собор, одржана на 28 април 1965 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор, одржана на 28 април 1965 година и што е објавен во „Службен весник на СР Македонија“ број 17/65 и влезе во сила пред утврдувањето на овој пречистен текст на Законот за основното училиште.

Во пречистениот текст се внесени и поправките на грешките што се поткрале во текстот на Законот за измените и дополнувањата.

Број 62/1
31 јули 1965 година
Скопје

Претседател
на Законодавно-правната комисија
на Собранието на СР Македонија,
Кочо Тулевски, с. р.

ЗАКОН

ЗА ОСНОВНОТО УЧИЛИШТЕ

(Пречистен текст)

И. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Основното училиште е самостојна и самоуправна работна организација чија дејност е од посебен општествен интерес.

Основното училиште е установа за општо основно образование и воспитување.

Член 2

Со основното училиште управуваат членовите на неговата работна заедница непосредно. Во слу-

чаите определени со закон и статутот на училиштето, членовите на работната заедница управувањето со определени работи им го доверуваат на своите органи на управување што сами ги избираат и отповикуваат.

Во управувањето со определени работи во основното училиште учествуваат согласно овој закон и заинтересираните граѓани како и претставници на заинтересираните организации и општествено-политичката заедница (во натамошниот текст: претставници на општествената заедница).

Член 3

Основното училиште, како составен дел на единствениот училишен систем, е должно да ги остварува целите на воспитувањето и образованието и тоа:

да го оспособува младото поколение со својата работа заснована врз современите достигнувања на науката и техниката; да придонесува за постојаниот развој на општествените производни сили, за јакнењето на социјалистичките општествени односи, за порастот на материјалната благосостојба и за културниот расцвет на општествената заедница како целина и за личната благосостојба и напредок на работниот човек;

да ги дава основите на научниот поглед на светот, да ја развива свеста на младото поколение за творечката сила на човечкиот ум и на материјалната дејност во создавањето и менувањето на природата и општеството во создавањето на материјалната благосостојба, културата и цивилизацијата и во изградбата на социјалистичките општествени односи;

да го запознава младото поколение со историјата и достигнувањата на југословенските народи и на целокупното човештво на разни подрачја на научното, техничкото, културното и уметничкото творештво и да му овозможува здобивање со пошироко општо и стручно образование;

да придонесува за изградувањето на сестрана човечка личност, самостоен и критички дух, со интелектуални, карактерни, морални и работни особини на граѓанин на социјалистичка заедница;

да го воспитува младото поколение во духот на братството, единството и рамноправноста на народите на Југославија, на верноста кон својата социјалистичка татковина и одбраната на нејзината независност, во духот на сестрана и рамноправна соработка и заемно помагање меѓу народите, во интерес на мирот и напредокот во светот и во духот на меѓународната солидарност на работните луѓе;

да ја развива кај младината свеста за општествена одговорност и за потребата од активно учествување во општествениот живот и општественото самоуправување;

да придонесува за физичкото и здравствено воспитување на младината во интерес на подигањето на работната способност и на здравиот личен живот.

Член 4

Задачите на основното училиште се особено:

да им дава на учениците основи на социјалистичкото воспитување и на современото општо образование;

да го помага сестраниот развој на учениците, да ги развива работните навики, да ги усовршува и поттикнува нивните лични способности и предиспозиции и да им помага во изборот на позивот.

Член 5

Основното училиште работи и на основното образование на возрасните.

Член 6

Основното училиште, покрај остварувањето на своите цели и задачи од претходните членови, во интерес на напредокот на социјалистичкото општество, придонесува во остварувањето на заедничките општествени задачи за физичкото и здравственото воспитување на граѓаните, работи како културно-просветен центар и придонесува за подигање културното ниво и за унапредување на општествената заедница како целина.

Член 7

Во остварувањето на своите воспитно-образовни задачи основното училиште соработува со семејството, работните, општествено-политичките и други организации како и со стручните здруженија.

За културниот развој на средината во која делува основното училиште учествува во разновидни просветно-културни дејности, а и самото организира такви.

Член 8

Работата на основното училиште е јавна.

Општествениот увид во работата на основното училиште се остварува според одредбите на овој закон и статутот на училиштето.

Член 9

Воспитувањето и образованието во основните училишта се засновува врз поставките на науката и начелата на педагогијата, врз придобивките на историјата и културата на народите на Југославија и другите народи, а врз идејните основи и во хуманистичкиот дух на социјализмот.

Член 10

Школувањето во основното училиште е задолжително за сите граѓани на возраст од 7—15 години.

Член 11

Децата попречени во телесниот или психичкиот развој, посетуваат специјални училишта односно паралелки организирани според посебни прописи.

Член 12

Школувањето во основното училиште трае осум години.

Основното училиште има осум одделенија кои се означуваат со римски броеви од I—VIII.

Член 13

Основното училиште се финансира од општествени средства.

Општината обезбедува материјални и други услови за основање и работа на основните училишта и за унапредување на нивната дејност.

Средствата за работа на основното училиште се обезбедуваат врз основа на програмата за работа во согласност со задачите на училиштето и општествените потреби и во договор со органите на управување на училиштето.

Средствата за работа на основните училишта се обезбедуваат и од работни и други организации и нивни здруженија.

Член 14

За да се обезбедат што подобри услови за воспитување и образование на учениците во основното училиште, општинските собранија како и работните и други организации можат да обезбедуваат посебни средства за набавка на учебници и друг нужен прибор за учениците.

За да им се помогне на учениците во посетувањето на основното училиште општинските собранија како и работните и други организации можат да основаат училишни кујни, ученички домови и слични установи, да се грижат за превозот на учениците од пооддалечените места и да обезбедуваат соодветни средства за тие намени.

Член 15

Наставата во основното училиште се изведува на македонски јазик.

Во местата во кои има доволен број училишни обврзници припадници на другите народи на Југославија наставата во основното училиште или одделна негова паралелка се изведува на српскохрватски односно словенечки јазик.

Член 16

На подрачјата на кои живеат исклучиво или претежно народности — национални малцинства, за припадниците на тие народности се основаат основни училишта или одделенија на овие училишта во кои наставата се изведува на јазикот на народноста.

На подрачјата во кои живеат заедно народности — национални малцинства и македонско население во приближно еднаков состав, се основаат во склад со можностите, и основни училишта со двојазична настава.

Организацијата на основното училиште во кое наставата се изведува на јазиците на народностите — национални малцинства, како и на училиштата со двојазична настава се одредува со посебни прописи.

Член 17

За да им се овозможи на учениците успешно овладување на одделен странски јазик, наставата

во одделни основни училишта може, по желба на родителите, постапно да се изведува и на тој јазик ако за тоа постојат услови.

Член 18

Здравствената заштита на учениците се обезбедува со посебни прописи.

Член 19

Основното училиште може да носи име на истакнат и заслужен револуционер, просветен, научен, културен и политички работник, како и други имиња сврзани со историјата на нашите народи, а нарочно со НОБ.

Член 20

Основното училиште има свој печат.

Печатот на основното училиште има грб на Социјалистичка Република Македонија, назив на општината и име на училиштето и на местото во кое се наоѓа.

Член 21

Основното училиште е правно лице.

Член 22

Основното училиште има свој финансиски план со кој го распоредува својот вкупен приход.

Член 23

Основното училиште има свој статут.

Со статутот на основното училиште се утврдува внатрешната организација, делокругот и одговорноста на органите на управувањето, работните единици и нивната положба, како и правата и должностите на работните луѓе во формирањето и распределбата на приходите и личните доходи, во управувањето со тие единици, прашањата за кои непосредно одлучуваат членовите на работната заедница на училиштето, начинот и формите на тоа одлучување, работните и други внатрешни односи, начинот на работењето како и другите прашања од значење за самоуправањето во училиштето и неговото делување.

Статутот на основното училиште го потврдува општинското собрание.

Член 24

Основното училиште работи во склад со законските и другите прописи како и врз основа на статутот на училиштето.

Член 25

Државните органи спрема основното училиште имаат права и должности утврдени со закон.

Основамот на училиштето ги има спрема училиштето правата и должностите што му се одредени со закон или друг пропис.

Член 26

За претресување на прашања од заеднички интерес и за развивање на заемна соработка и меѓусебна помош основните училишта можат да се здружуваат во заедници.

Статутот на републичката заедница на основните училишта пред конечното донесување му се поднесува на разгледување на Собранието на СР Македонија.

II. ВНАТРЕШЕН ЖИВОТ И РАБОТА НА ОСНОВНОТО УЧИЛИШТЕ

Член 27

Основното училиште се организира така што со целокупниот внатрешен живот, односно формите и методите на работа да придонесува за остварувањето целта на воспитувањето и образованието.

Методите и формите на внатрешниот живот и работа на училиштето особено придонесуваат за: организирано и планско насочување на воспитно-образовниот процес на училиштето за остварување на воспитно-образовните и другите општествени задачи на училиштето;

заедничко и складно дејствување на органите на управувањето на училиштето во решавањето на општествено-педагошките проблеми на училиштето;

единство и меѓусебна поврзаност на сите наставни предмети, како и ускладеено делување на наставата и другите форми на воспитно-образовната дејност на училиштето;

активно учество на учениците во воспитно-образовниот процес;

приспособување содржината на воспитно-образовниот процес кон индивидуалните особини на учениците;

тесно поврзување на училиштето со животот, а нарочно на наставата со производствената и друга општествено-корисна работа;

развивање ученичката самоуправа и свесна дисциплина кај учениците;

следење и проверување на постигнатите резултати во воспитно-образовната работа;

изградување односи на заемно почитување и доверба на учениците и наставниците;

развивање смисла и потреба на учениците за меѓусебна соработка и помагање во решавањето на задачите во училишниот и општествениот живот.

Училиштето е должно постојано да ги усовршува формите и методите на воспитно-образовната дејност и на целокупниот живот на училиштето.

Воспитно-образовната работа на основното училиште се остварува преку дејностите одредени со овој закон.

Член 28

За соработка и ускладување на воспитната дејност на училиштето со семејството и другите општествени фактори, училиштето организира заеднички состаноци на училишните органи, наставниците, родителите и учениците, како и состаноци на органите на училиштето со соодветните општествени органи и организации.

Поблиски прописи за свикнувањето и работењето на состаноците од претходниот став се донесуваат со статутот на училиштето.

Член 29

Основното училиште во соработка со установите за професионална ориентација, им помага на родителите и на учениците во изборот на училиштето за продолжување на школувањето и во изборот на занимањето.

За таа цел го следи развитокот на учениците, ги учува нивните склоности и дава информации за карактерот и условите на работата на одделни видови училишта и занимања.

Член 30

Воспитно-образовната дејност на училиштето во текот на училишниот работен ден се врши со погодно сменување на наставната работа, одморот и другите форми на воспитно-образовната активност.

Организацијата и траењето на училишниот работен ден се одредува со наставниот план и програмата и статутот на училиштето.

Член 31

Работата на училиштето во текот на учебната година се утврдува со годишна програма. Со годишната програма се утврдуваат задачите на училиштето во текот на учебната година и распоредот на нивното изведување.

Член 32

На крајот на учебната година, на денот што ќе го одреди советот на училиштето по предлог на наставничкиот колегиум, се одржува училишна свеченост на која се прикажуваат резултатите од воспитно-образовната работа на училиштето.

Член 33

Учебната година во основното училиште почнува на 1 септември и завршува на 31 август следната година.

Учебната година опфаќа: учебна работна година, зимски и летен училишен распуст.

Учебната работна година почнува на 1 септември и завршува на 30 јуни. Зимскиот распуст, по правило, трае од 16 до 31 јануари, а летниот од 1 јули до 31 август.

Учебната работна година се дели на прво и второ полугодие.

Наставата во првото полугодие почнува на 1 септември и завршува на 15 јануари следната година.

Наставата во второто полугодие почнува на 1 февруари и завршува:

- а) за учениците од VIII одделение — на 31 мај;
- б) за учениците од I—VII одделение на 10 јуни.

Траењето на учебната работна година и почетокот и завршувањето на наставата во периодичните основни училишта (член 99 став 5) се определуваат со актот за нивното основање.

Ако деновите одредени за почетокот на наставата по претходните ставови паднат во недела, наставата почнува првиот иден ден.

Член 34

Основното училиште е должно во текот на учебната работна година во првото и второто полугодие вкупно да оствари најмалку 210 работни денови, како и да го оствари вкупниот полугодишен односно годишен број на часови на наставата пресметан според наставниот план по секое наставно воспитно подрачје, односно предмет предвиден со тој план.

Минималниот број на наставните работни денови и часови во периодичните основни училишта се определува со актот за нивното основање, во склад со одредбите на член 99 ставот 5 од овој закон.

Како наставни работни денови во смисла на претходните ставови се сметаат деновите во кои се изведува настава или се вршат набљудувања и посети на одделни работни и други организации и места со наставна цел.

Основното училиште односно негова паралелка што до завршувањето на наставата според одредбите на претходниот член од која и да било причина не го оствари пропишаниот број наставни работни денови односно часови е должно да ја продолжи наставата за потребниот број денови односно часови додека не го достигне тој број. Продолжувањето на наставата може, по правило, да биде во првото полугодие најмногу до 25 јануари, а во второто полугодие до 30 јуни.

Член 35

Општинското собрание може, со оглед на климатските прилики на своето подрачје, да определи и друго време за почнување и завршување на наставата во првото и второто полугодие, односно за траењето на зимскиот и летниот распуст, но под услов во текот на учебната работна година да се оствари пропишаниот вкупен број на наставни работни денови и часови.

Член 36

Во особено оправдани случаи (епидемија, елементарни непогоди и сл.) може да се прекине наставата во текот на учебната година. Прекинувањето на наставата поради епидемија се врши по предлог од надлежниот орган за здравство.

За прекин од претходниот став одлучува советот на училиштето, кој е должен за тоа веднаш да го извести општинското собрание.

Член 37

Наставата во основното училиште не се изведува за време на училишниот распуст, во недела, во денови на државни празници, за време на училишните свечености, како и во случаите од претходниот член.

Распоредот за изведување на наставата по училишни работни денови се утврдува со годишната програма на училиштето.

III. ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Член 38

Воспитно-образовната дејност на основното училиште се остварува преку настава со дополнителна наставна активност, слободни активности, физичко и здравствено воспитување на учениците и општествена, културна и јавна дејност на основното училиште.

а) Настава

Член 39

Наставата во основното училиште е основа на воспитно-образовното делување на училиштето.

Наставата во основното училиште се изведува според наставен план и програма. Основите на наставниот план и програма ги донесува Просветно-културниот собор на Собранието на СР Македонија, а ги разработува и се грижи за нивното извршување Републичкиот завод за унапредување на школството во склад со начелата на единствената настава во основното училиште.

При разработувањето на наставниот план и програма за основното училиште Републичкиот завод за унапредување на школството е должен да прибави мислење од органите на управување со училиштата и другите установи за воспитување и образование, наставниците и нивните здруженија, општествено-политичките организации како и органите на општествено-политичките заедници.

Со наставниот план се одредуваат наставните предмети, редоследот на обработувањето и бројот на наставните часови од секој поодделен наставен предмет.

Со наставната програма се утврдуваат воспитно-образовните содржини на наставните предмети и распоредот на наставниот материјал по одделенија.

Изборот на формите, средствата и методите за изведување на наставата го вршат наставниците самостојно во склад со принципите на современата напредна педагогија.

Член 40

Советот на основното училиште го утврдува наставниот план и програма на основното училиште според потребите на подрачјето и условите на училиштето, во склад со наставниот план и програма утврдени според одредбите на претходниот член, по претходно прибавено мислење од работните и други организации и во согласност со надлежниот орган на просветно-педагошката служба.

Член 41

Во училиштата односно во одделенијата за припадниците на народностите-национални малцинства наставниот план ја вклучува и наставата од областа на нивната национална култура.

Во училиштата односно во одделенијата за припадниците на народностите — национални малцинства се изведува и настава по македонски јазик.

Член 42

Со наставата во основното училиште учениците:

се привикнуваат на темелно учење, разработување и проверување на наставното градиво за да се здобијат со трајни и сигурни знаења;

кај нив се поттикнува иницијативноста и развива самостоен и критички дух, како и потребата за постојано проширување на здобиените знаења;

здобиваат основи за разбирање и усвојување на научниот дијалектичко-материјалистички поглед на светот;

ги развиваат и усовршуваат вредностите на социјалистичкиот морал;

за поврзување на здобиените знаења со производната и друга општествено-корисна работа

се вежбаат во применувањето на тие знаења во пракса.

Член 43

Наставата во основното училиште се изведува по одделенија.

Наставата во основното училиште е одделенска и предметна.

Наставата од I—IV одделение на основното училиште по правило е одделенска.

Член 44

Во основното училиште се употребуваат учебници што ги одобрува Републичкиот секретар за образование, наука и култура по предлог на посебни стручни комисији што ги именува тој.

Член 45

Основното училиште, покрај редовната настава, организира дополнителна наставна активност за учениците што покажуваат послаби резултати од одделни наставни подрачја и дисциплини.

Со статутот на училиштето се определува организацијата и формите на дополнителната наставна активност според условите и потребите, како и бројот на учениците на кои им е потребна таква помош.

б) Слободни активности

Член 46

Слободните активности во основното училиште обезбедуваат пошироки можности за поврзување на училиштето со животот, поширока соработка на училиштето со општествените организации и родителите и го помагаат зближувањето на наставниците и учениците.

Член 47

Целта на слободните активности во основното училиште е:

да ги привикнуваат учениците на колективен живот и општествено управување и на тој начин да придонесуваат за развивањето и ускладувањето на личните и општествените интереси;

да даваат можност за задоволување на посебните позитивни интереси и склоности на учениците, потребата за нивната творечка и активна работа и истовремено да овозможат поуспешно училишно и професионално насочување;

да помагаат за проширувањето и продлабочувањето на здобиените знаења, навики и умеења низ поврзувањето на теоријата и праксата и на тој начин да придонесуваат за развивање на трудовата култура кај учениците, а посебно смисла за соработка и организација;

да го унапредуваат општествениот и културниот живот, техничкото образование и физичкото воспитување на учениците;

да овозможуваат учество на учениците во производната и друга општествено-корисна работа.

Член 48

Слободните активности се спроведуваат во ученичките организации и друштва, како и во други форми за здружување на учениците.

Ученичките организации се доброволни и се засновуваат врз принципите на самоуправувањето на учениците.

Основањето на ученичките организации и здруженија, освен оние што се основаат во согласност со прописите за општествените организации, го одобрува советот на училиштето по претходно прибавено мислење на наставничкиот колегиум.

Член 49

Покрај формите од претходниот член, слободните активности во основното училиште се организираат и во форма на:

а) производна работа во училишните работилници на индустриските и другите стручни училишта, како и во други погодни работилници;

б) ученички задруги со различна производна дејност;

в) ученички работни бригади што учествуваат во различни општествено-корисни акции.

Со статутот на училиштето може да се предвиди организирање и на други форми на слободни активности погодни за остварување на воспитно-образовната цел.

Обемот на задачите и работните операции на учениците во производствената и другата општествено-корисна работа мора да биде ускладен со воспитно-образовните задачи на училиштето и пригоден на психичките и физичките способности на учениците.

в) Физичко и здравствено воспитување

Член 50

Основното училиште систематски работи врз развивањето на физичката култура и здравственото просветување и се грижи за редовни здравствени прегледи и лекувања, за правилна исхрана, одмор, правилно сменување на работата, учењето и играта, како и за организирана забава и разонода.

г) Општествена, културна и јавна дејност на училиштето

Член 51

Со општествената, културната и јавната дејност основното училиште остварува проширено влијание на воспитувањето на неговите ученици, како и го подигнува општото ниво на културата на граѓаните од својата средина.

Член 52

Општествената, културната и јавната дејност на училиштето опфаќа:

а) културно-уметнички приредби како што се музички, драмски и литературни вечери, изложби, фискултурни настани и разни спортски натпревари;

б) приредби, како што се прославите при свршетокот на учебната година, прослави на други значајни политички и културни настани;

в) организирање различни општообразовни курсеви и семинари, помагања на стручни курсеви и соработка со училишта за селската младина и установите за образование на работниците;

г) соработка со родителите и другите општествени фактори за ускладување на воспитното влијание и постапките;

д) учество во јавни акции во својата средина.

IV. У Ч Е Н И Ц И

1. Упис на учениците

Член 53

Во основното училиште се запишуваат сите деца кои до крајот на календарската година ќе наполнат седум години.

Ако со лекарски преглед се утврди дека детето не е доволно физички и душевно развиено, привремено ќе се ослободи од должноста за упис во таа година.

Во основното училиште, спрема можностите на училиштето, а врз основа на позитивно лекарско мислење, можат да се запишат и деца кои се физичко и душевно развиени и кои до крајот на календарската година ќе наполнат шест и пол години.

Член 54

Пред уписот во основното училиште како и во текот на учебната година задолжително се врши систематски лекарски преглед на децата. Лекарскиот преглед го организира надлежниот орган за здравство на општинското собрание во соработка со органите на управување на училиштето.

Член 55

Основното училиште е должно на време да го организира и изврши уписот на учениците.

Уписот се врши во текот на месец мај.

Органот на управата на општинското собрание надлежен за работите на просветата е должен на секое основно училиште на подрачјето на општината да му достави список на децата што дораснале за упис во основното училиште најдоцна до крајот на месец април секоја година.

Член 56

Родителите односно старателите на децата се должни да ги запишат децата во основното училиште и се одговорни за редовно посетување на училиштето од страна на нивните деца.

Органите на општинското собрание и органите на училиштето се должни да се грижат учениците од претходниот став редовно да го посетуваат училиштето.

Член 57

На ученик кој во текот на учебната година ќе наполни 15 години, задолжителното школување му престанува по истекот на учебната година во која ја наполнил таа возраст.

По исклучок од претходниот став основното училиште може, по барање на ученикот или родителот односно старателот, да ги задржи во училиштето и учениците постари од 15 години до надополнувањето на 17 години ако со успех ја следат наставата.

Член 58

Преминувањето на учениците од едно основно училиште во друго може да се врши по барање на родителот односно старателот.

За учениците што преминуваат од која било причина од едно основно училиште во друго, училиштето е должно да испрати преведница на училиштето во кое преминал ученикот.

Училиштето што ја пратило преведницата не смее да го испише ученикот пред да биде од новото училиште известно дека ученикот врз основа на преведницата е запишан во тоа училиште.

Кога ќе добие извештај од новото училиште за упис на ученикот, училиштето што го посетувал ученикот порано ги доставува сите податоци за учењето во тоа училиште.

Во случај на преселување на родителот односно старателот новото училиште е должно да го запише ученикот.

2. Права и должности на учениците

Член 59

Секој ученик има право и должност според својата возраст да придонесува за остварувањето на целта на воспитувањето и образованието во своето училиште.

За таа цел учениците се должни:

редовно да го посетуваат училиштето, прилежно да работат и учат;

да учествуваат во општествените форми на животот и производствената работа што ја организира училиштето;

да ги почитуваат правилата на училишниот живот и работата и да се управуваат според нив.

Член 60

Секој изостанок на ученикот од училиштето, родителите односно старателите се должни да го оправдаат лично или по писмен пат најдоцна во рок од осум дена.

Член 61

Изостанок од училиштето се оправдува по следните причини:

1. болест на ученикот;
2. смрт во семејството;
3. појава на заразна болест;
4. невреме (елементарни непогоди);
5. особено важни лични и семејни причини.

Член 62

Учениците на основното училиште можат за унапредување на својот општествен и културен живот, техничкото образование и физичкото воспитување да се зачленуваат во соодветни општествени организации надвор од училиштето.

Органите на училиштето соработуваат со организациите од претходниот став заради ускладување на воспитната и образовната дејност.

Член 63

За развивање иницијатива, самостојност, свесна дисциплина и одговорност кај учениците за нивната работа и успехот во училиштето, како и за активна помош на наставниците во остварувањето на воспитувањето и наставата, учениците од VIII одделение на основното училиште формираат заедница на учениците на одделението односно на училиштето.

Со статутот на училиштето може да се одреди заедница на учениците да формираат и учениците од пониските одделенија.

Член 64

На состаноците на своите заедници учениците расправаат за сите прашања од животот и работата на училиштето.

Заедницата на учениците, преку своето раководство ги запознава училишните органи со своите заклучоци и им поднесува свои мислења и предлози што се однесуваат на статутот на училиштето, организацијата и спроведувањето на наставно-воспитната работа на општествениот живот на училиштето и учествува на нивните седници кога се претресуваат тие прашања.

Заедницата на учениците се грижи учениците совесно да ги вршат работите што им се доверени од училишните органи.

Училишните органи се должни да расправаат за предлозите што им ги упатува заедницата на учениците и за нив да донесат заклучоци.

Организацијата и работата на заедницата на ученичките заедници поблиску ќе се одреди со статутот на основното училиште.

Член 65

Учениците што се истакнуваат со својата работа и поведението можат да бидат пофалени односно наградени.

Пофалби и награди на учениците можат да доделуваат органите на основното училиште, државните органи, како и работните и други организации.

Член 66

Спрема учениците што не исполнуваат одредени должности односно што ги кршат правилата на училишниот живот се применуваат дисциплински мерки.

Член 67

Телесно казнување на ученикот е забрането.

Член 68

Ученик на основно училиште на кој не му престанала обврската за школување не може да биде исклучен од училиштето.

Ако поведението на ученикот е постојано изразито лошо, тој може да се премести во друга паралелка односно училиште.

Решение за преместувањето во друго училиште донесува органот на управата на општинското собрание надлежен за работите на просветата по предлог на советот на училиштето.

Член 69

Републичкиот секретар за образование, наука и култура со посебен правилник ќе пропише поблиски одредби за видовите на пофалбите, наградите и дисциплинските мерки во основното училиште и за начинот на нивното применување.

3. Оценување, напредување на учениците и испити

Член 70

Оценувањето и напредувањето на учениците во основното училиште се врши согласно со одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на него (член 83).

Член 71

Основното училиште е должно да се грижи за успехот и поведението на секој ученик.

Член 72

Учениците се оценуваат: за успехот постигнат по одделни наставно-воспитни подрачја, за поведението и за општиот успех во одделението.

Наставниците сестрано го следат развитокот на ученичката личност, неговиот успех и напредок и заради полно, прижливо и објективно оценување и изразување на општиот успех ги евидентираат сити активности на ученикот и вршат консултации, меѓусебни и со родителите, а по потреба и со училишниот лекар.

Член 73

Оценувањето на успехот од одделните наставно-воспитни подрачја се врши со усно и писмено испрашување на ученикот преку наставни тестови, водење досија за развитокот на личноста на ученикот и други средства со кои се продлабочува и дополнува запознавањето на ученикот и се овозможува сестрана помош во неговиот развиток.

Член 74

Со оценката по поведение се изразуваат општествено-моралните особини на ученикот и неговиот општ однос спрема работата, неговото залагање и прилежност, работна дисциплина, односот спрема другарите и наставниците, како и начинот на извршувањето на преземените обврски во училиштето и ученичките организации.

Член 75

При утврдувањето на општиот успех на ученикот треба особено да се земат предвид: општиот ниво на неговата развиеност, успехот што го постигнал во наставно-воспитните подрачја, односот спрема работата, неговото залагање, работните навики, самостојноста и дисциплината во работата, неговите посебни склоности и способности, како и основните особини на ученикот и условите под кои се развива и под кои живее.

Член 76

Оценувањето на учениците се врши бројно односно описно.

Бројните оценки се: одличен (5), многу добар (4), добар (3), доволен (2), недоволен (1).

Освен оценката недоволен (1), која е негативна, другите оценки од претходниот став се позитивни.

Описната оценка се изразува со краток и недвосмислен реченичен состав.

Општиот успех се изразува со оценките: одличен, многу добар, добар и доволен.

Член 77

Учениците од почетните одделенија на основното училиште секоја учебна година по правило минуваат во погорно одделение.

Учениците од завршните одделенија преминуваат во погорното одделение ако можат непречено да ја следат наставата во погорното одделение.

Почетните и завршните одделенија во смисла на овој член се одредуваат со посебни прописи.

Член 78

За учениците кои на крајот на учебната година покажале делумичен неуспех од одделни наставно-воспитни подрачја училиштето организира различни видови на дополнителна настава во наредната учебна година, со која ќе се надомести она што е пропуштено. Дополнителната настава за овие ученици е задолжителна.

Ако ни преку дополнителната настава ученикот не постигне задоволувачки резултати, може да се остави да го повтори одделението.

Член 79

Повторувањето во почетните одделенија на основното училиште може да се применува само во исклучителни случаи, кога е тоа неопходно и корисно за општиот развиток на ученикот, а особено заради совладување на основните знаења и техниката на читањето, пишувањето и сметањето, како и писменото и усното изразување.

Повторување во завршните одделенија на основното училиште се применува во случај кога ќе се установи дека ученикот не може непречено да ја следи наставата во погорното одделение.

Член 80

Учениците од VIII одделение на основното училиште кои на крајот на учебната година ќе покажат неуспех по одделни наставно-воспитни подрачја полагаат поправен испит.

Член 81

Училишните обврзници што не можат да го посетуваат училиштето поради тоа што постојано живеат во оддалечени, осамени мали селски населби, како и оние кои поради болест не можат редовно да го посетуваат училиштето, можат на крајот на учебната година да полагаат одделенски испит.

Член 82

Лице постаро од 15 години, кое не завршило основно училиште, може со вонредно полагање на одделенските испити да заврши основно училиште.

Член 83

Поблиски прописи за начинот на оценувањето на учениците и нивното напредување, како и за полагањето на испитите во основното училиште донесува Републичкиот секретар за образование, наука и култура.

V. НАСТАВНИЦИ**Член 84**

Наставниците ја организираат наставата, раководат со наставно-воспитната работа на училиштето и се одговорни за постигањето на целта на воспитувањето и образованието, а особено се должни:

да го насочуваат воспитно-образовниот процес спрема целта на воспитувањето и образованието;

постојано да го следат учењето, работата и поведението на учениците и да им помагаат во здобивањето на добри и отстранувањето на лоши навики;

совесно да се подготвуваат за воспитно-образовната работа и стручно, педагошки и методски

да ја изведуваат наставата и другите форми на воспитно-образовната дејност, ползувајќи ги при тоа современите наставни средства;

да учествуваат во работата на наставничкиот колегиум на училиштето и наставничкиот колегиум на паралелките;

во соработка со општествените организации да да го помагаат организирањето и развивањето на слободните активности;

да го помагаат развитокот и јакнењето на ученичките организации и да ја остваруваат соработката на училиштето со родителите и другите општествено-воспитни фактори;

постојано да работат врз своето стручно, педагошко-методско и политичко-идеолошко издигнување;

во службата и надвор од неа да се владеат како што доликува на нивниот позив, угледот на нивното звање и на училиштето.

Член 85

Наставниците како воспитувачи и стручњаци со својата работа во училиштето и надвор од него активно учествуваат во воспитувањето и образованието на младина и во ширењето на просветата и културата.

Член 86

Наставник на основно училиште може да биде лице што завршило учителска школа, виша педагошка школа или педагошка академија и кое со својата работа и живот, со општествените, карактерните и моралните особини дава гаранција за остварување целта на воспитувањето и образованието. За изведување на наставата по одделни наставни подрачја може да се назначи и лице што завршило соодветен факултет, висока школа, уметничка академија, или соодветно стручно училиште.

Член 87

Задолжителното работно време на наставниците на основното училиште се определува со општите прописи за работното време на работните луѓе.

Во рамките на работното време од претходниот став, бројот на работните часови на наставниците во наставата и на другите подрачја на воспитно-образовната дејност се утврдува со статутот на училиштето.

Член 88

За проверување на стручната и педагошката способност на наставниците за вршење на наставно-воспитна работа наставниците полагаат стручен испит.

За да им се овозможи на наставниците стручно и педагошки да се усовршуваат и да го следат напредокот на педагошката теорија и практика, како и дисциплината по која се изведува наставата, се организираат задолжителни периодични форми за усовршување на наставниците.

Поблиски прописи за полагањето на стручниот испит и за спроведувањето на задолжителното периодично усовршување на наставниците донесува Републичкиот секретар за образование, наука и култура.

Член 89

За поуспешно остварување на воспитно-образовните задачи на училиштето, за проучување и унапредување на воспитно-образовната работа и за помагање на директорот на училиштето во спроведувањето на неговите инструктивно-педагошки задачи, основното училиште може да има училишен педагог, училишен психолог и други стручни лица.

Две или повеќе основни училишта можат да имаат заеднички стручни лица.

Училишниот педагог изведува настава и врши други наставнички работи што ќе му ги определи наставничкиот колегиум на училиштето.

Член 90

Поблиски одредби за засновувањето и престанокот на работниот однос, правата и должностите, како и дисциплинската и материјалната одговорност на наставниците и другите стручни лица на основното училиште се донесуваат со статутот и другите општи акти на училиштето во склад со општите прописи за работните односи.

VI. ОРГАНИЗАЦИЈА НА ОСНОВНОТО УЧИЛИШТЕ

1. Основање и укинување на основните училишта

Член 91

Основните училишта ги основа општината во склад со програмата за развиток на тие училишта на нејзиното подрачје.

Актот за основање на основно училиште го донесува општинското собрание.

Член 92

Две или повеќе општини можат да се спогодат заеднички да основаат основно училиште. Решение за основање во овој случај донесува општинското собрание на онаа општина на чие подрачје е седиштето на училиштето.

Општините спогодбено го утврдуваат делот на вкупните средства за основање и работа на училиштето што спаѓа во товар на одделните општини.

Член 93

Со актот за основање на основното училиште се определува подрачјето од кое во прв ред училиштето ги прима училишните обврзници.

Член 94

Основно училиште може да се основа:

1. ако неговото основање е предвидено со програмата на развитокот на основните училишта;
2. ако има најмалку 25 ученици во основното училиште;
3. ако постои погодна училишна зграда;
4. ако е обезбеден потребен број наставнички кадар;
5. ако постои нужна опрема и наставни средства или се осигурени средства потребни за нивната набавка;
6. ако се осигурени средства потребни за работа на училиштето.

Член 95

Зградата на основното училиште по правило треба да има потребен број училници и други простории за да може наставата за сите ученици да се изведува во една смена.

Зградите на основните училишта се градат и се опремаат според нормативите што ги пропишува Републичкиот секретар за образование, наука и култура.

Член 96

Основното училиште може да почне со работа откако надлежниот орган на општинското собрание преку одделна стручна комисија, ќе утврди дека се исполнети условите за почеток на работата во училиштето.

Одредбите од претходниот став сходно се применуваат на основното училиште и во текот на неговото работење.

Член 97

Ако органот од претходниот член утврди дека новооснованото основно училиште не исполнува некои од условите пропишани со член 94 од овој закон ќе го извести за тоа општинското собрание и ќе му предложи мерки за исполнување на тие услови. Ако општинското собрание не ги обезбеди пропишаните услови за работа на училиштето, Собранието е должно на училишните обврзници да им обезбеди посетување на друго основно училиште во склад со одредбите на овој закон.

Член 98

Основното училиште е единствена организациона целина со единствени органи на управување.

Сите паралелки на училиштата работат, по правило, во местото во кое се наоѓа седиштето на училиштето.

Седиштето на училиштето се определува така што на поголем број обврзници од подрачјето на училиштето да им овозможи редовно да го посетуваат училиштето и да даде што поповолни услови за вршење на воспитно-образовната и општествена улога на училиштето.

Член 99

Во населбите во кои поради малиот број на училишни обврзници нема услови за основање полно основно училиште (од I—VIII) а не е обезбеден превоз или сместување на училишните обврзници до најблиското полно основно училиште, за остварување на задолжителното основно образование општината обезбедува средства за основање на подрачни училишта на најблиското полно основно училиште.

Подрачните училишта се основаат како неполни основни училишта, неразвиени основни училишта и периодични основни училишта.

Неполно основно училиште се основа во населбите кои од најблиското полно основно училиште се оддалечени 2—5 километри и во него се школуваат по правило ученици од I—IV одделение.

Учениците од неполните основни училишта го продолжуваат задолжителното школување во најблиското полно основно училиште.

Неразвиено основно училиште се основа во населбите кои од најблиското полно основно учи-

лиште се оддалечени повеќе од пет километри и во нив се школуваат по правило ученици од I—VIII одделение.

Периодично основно училиште се основа во населбите во кои поради малиот број на училишни обврзници нема можност за основање на неразвиено односно неполно основно училиште и во него, по правило, се школуваат ученици од I—VIII одделение. Овие училишта за училишните обврзници од I—IV одделение се организираат во местото на нивното живеење, а за училишните обврзници од V—VIII одделение можат да бидат и собирни. Наставата во овие училишта е во скратено траење, но не помалку од 100 наставни денови во учебната година.

Член 100

Подрачните училишта се дислоцирани работни единици на најблиското полно основно училиште (во натамошниот текст: централно основно училиште).

Член 101

Подрачните училишта и централното основно училиште сочинуваат едно училишно подрачје кое го определува општинското собрание.

Член 102

Основањето, спојувањето, припојувањето и разделувањето на подрачните училишта, определувањето на одделенијата во кои се врши школување на училишните обврзници како и одредувањето на нивното подрачје и седиште се врши со акт на советот на централното основно училиште во согласност со општинското собрание.

Член 103

Учениците од едно одделение на основното училиште се групираат по паралелки.

Една паралелка по правило има 35 ученици. Паралелка составена од едно одделение не може да има помалку од 25 ни повеќе од 50 ученици.

Во училиштата во кои во одделни или во сите одделенија нема доволен број ученици за формирање паралелка по одредбите на претходниот став, паралелка може да се формира и од ученици од повеќе одделенија (комбинирана паралелка). Комбинираните паралелки се формираат така што бројот на учениците може да изнесува од 15—45 ученици во зависност од бројот на одделенијата во паралелката.

За формирање на паралелки во основното училиште одлучува советот на училиштето по предлог од наставничкиот колегиум на училиштето.

Отстапување од одредбите за формирање на паралелките по претходните ставови може да се врши само ако е тоа неопходно поради посебните смештајни услови, бројот и големината на училниците или поради времен недостиг на потребниот број наставници.

Член 104

За да се овозможи посебна работа со деца попречени во физичкиот и психичкиот развој, што не се упатени во специјални училишта, во основните училишта можат да се основаат посебни помошни паралелки.

Подрачјето за примање деца во помошните паралелки на едно основно училиште може да се одреди и пошироко од подрачјето на училиштето во кое е основана помошната паралелка.

За основање помошна паралелка и определување подрачјето од кое ќе се примаат деца во помошната паралелка одлучува советот на училиштето.

Член 105

Во основното училиште може да се врши испитување на нови методи на работа и користење на современите наставни средства во изведувањето на наставата, како и воспитно-образовната структура на училиштето и проверувањето на успехот на учениците и другите прашања од областа на воспитувањето и образованието.

За испитувањето од претходниот став одлучува советот на училиштето.

Републичкиот секретар за образование, наука и култура може да одобри отстапување од пропишаниот план и програма во училиштата од став 1 на овој член, во рамките на основите на наставниот план и програма.

Член 106

За да се овозможи хоспитирање на учениците и студентите што се подготвуваат за наставнички позив, советот на основното училиште и советот на установата за образование на наставници можат да се спогодат основното училиште или одделни негови паралелки да служат како вежбални на установата за образование на наставници.

Член 107

Основното училиште може да се укине само ако не исполнува некој од условите за основање на училиштето предвидени со овој закон, а кои се однесуваат на работата на училиштето на исполнувањето на неговите задачи како и на потребата од неговото натамошно постоење.

Решението за укинување на основно училиште го донесува општинското собрание.

Пред донесувањето на решението за укинување на основно училиште, општинското собрание е должно да прибави мислење од работната заедница и советот на училиштето како и граѓаните од подрачјето на училиштето за оправданоста на укинувањето на училиштето.

Општинското собрание е должно на училишните обврзници од подрачјето на укинатото училиште да им обезбеди посетување на друго основно училиште во склад со одредбите на овој закон.

Член 108

Основањето и укинувањето на основно училиште се запишува во регистарот на установите што го води окружниот стопански суд на чие подрачје се наоѓа седиштето на училиштето.

Со регистрацијата основното училиште се здобива со својство на правно лице.

2. Спојување, припојување, разделување и издвојување на основните училишта

Член 109

Основно училиште може да се спои или припои со друго основно училиште ако за тоа

постојат оправдани причини и ако со тоа се обезбедуваат подобри услови за работа согласно одредбите на овој закон.

Одлука за спојување односно припојување донесуваат работните заедници на училиштата во согласност со општинското собрание.

Член 110

Со решението за спојување односно припојување на основното училиште се определува натамошното управување со имотот со кој тоа управувало, како и чувањето на училишната документација.

Наставниците и другите работни луѓе на споените односно припоените училишта продолжуваат со работа во училиштето што настанало со спојувањето односно припојувањето. Доколку бројот на наставниците и другите работни луѓе ги надминува потребите, со прекубројните лица се постапува според општите прописи за работни односи.

На спојувањето и припојувањето на основните училишта сходно се применуваат одредбите на член 108 од овој закон.

Член 111

Основно училиште може да се раздели на две или повеќе основни училишта ако разделените училишта ги исполнуваат условите од член 94 на овој закон.

Подрачно училиште може да се издвои од централното основно училиште и да продолжи со работа како самостојна и самоуправна работна организација ако ги исполнува условите од член 94 од овој закон.

Актот за разделување односно издвојување го донесува работната заедница на основното училиште во согласност со општинското собрание.

Со актот од претходниот став се определува начинот на поделбата на имотот со кој управувало училиштето, натамошното чување на училишната документација, како и распоредувањето на наставниците и другите работни луѓе во разделените односно издвоените основни училишта.

За разделувањето односно издвојувањето на основните училишта сходно се применуваат одредбите на член 96, 97 и 108 од овој закон.

Член 112

Спојувањето, припојувањето, разделувањето и издвојувањето на основните училишта се врши, по правило, во почетокот или на крајот на учебната година.

VII. СРЕДСТВА ЗА РАБОТА НА ОСНОВНОТО УЧИЛИШТЕ

Член 113

Основното училиште со своето работење се здобива со средства што се потребни за вршење на неговата дејност.

За дејноста што ја врши основното училиште има право на надоместок.

Средствата за надоместок од претходните ставови ги обезбедува општината во склад со посебните прописи.

Висината на средствата на одделни основни училишта се утврдува врз основа на годишната

програма за работа на училиштето така што во склад со начелата на распределбата според трудот, да им се обезбедат во основа еднакви услови за работа и здобивање на доходот на сите основни училишта на подрачјето на општината.

Покрај средствата од став 3 на овој член основното училиште во вршење на својата дејност може да остварува средства од работни и други организации, од посебни фондови, од приходи од имотот со кој управува училиштето, од прилози на граѓани како и од други приходи што ќе ги оствари училиштето со проширување на својата дејност.

Член 114

Основното училиште самостојно го утврдува и го распределува својот доход во согласност со законот и другите прописи.

Член 115

Сите средства што ќе ги оствари основното училиште сочинуваат негов вкупен приход.

Член 116

Од својот вкупен приход основното училиште ги надоместува материјалните трошоци определени врз основа на закон и ги пресметнува и уплатува со закон предвидените обврски.

Основното училиште, по надоместувањето на материјалните трошоци и пресметнувањето и уплатувањето на законските обврски, го утврдува и распоредува својот доход.

Доходот на основното училиште се распределува на дел за задоволување на личните потреби на работните луѓе (лични доходи) и на дел за заеднички потреби и за проширување на материјалната основа на училиштето (фондови).

Распределбата на доходот на основното училиште на средства за лични доходи и на средства за фондови ја врши советот на училиштето според основите и мерилата пропишани со статутот и со правилникот за распределбата на доходот на училиштето во склад со начелата утврдени со закон, со насоките изразени во општествениот план како и со задачите на училиштето.

Член 117

Финансиските средства на основното училиште се користат врз основа на финансискиот план на училиштето кој се донесува за секоја календарска година.

Основното училиште на крајот на секоја година составува завршна сметка.

Финансискиот план и завршната сметка на основното училиште ги утврдува советот на училиштето.

VIII. УПРАВУВАЊЕ СО ОСНОВНОТО УЧИЛИШТЕ

Член 118

Органи на управување со основното училиште се: советот на училиштето, управниот одбор и директорот.

Со статутот на централното основно училиште можат да се установуваат органи на управување соодветни на органите од претходниот став во од-

делни подрачни училишта на централното основно училиште и да се определи нивниот делокруг како и да се уредуваат меѓусебните односи на органите во централното основно училиште и подрачните училишта.

Член 119

Органите на управување со основните училишта ги вршат своите права и должности врз основа и во рамките на законот и други прописи, како и статутот на училиштето.

а) Совет на основното училиште

Член 120

Во основното училиште чија работна заедница има 30 и повеќе членови се избира совет на училиштето.

Член 121

Советот на основното училиште го сочинуваат:

а) најмалку 15 членови што ги избира работната заедница од редот на своите членови на начин и според постапката определена со посебните прописи за избирање работнички совети и други органи на работните организации, како и со статутот на училиштето.

б) претставниците на општествената заедница што ги избираат, делегираат односно именуваат заинтересираните органи, работни и други организации, граѓаните како и општинското собрание на начин и по постапка утврдени со статутот на општината, односно соодветната организација.

Со статутот на училиштето се определува вкупниот број на членовите на советот, бројот на членовите што ги избира работната заедница како и кои органи и организации и во кој број избираат, делегираат, односно именуваат свои претставници за членови на советот.

Бројот на членовите на советот на училиштето што ги избира работната заедница, освен во основните училишта од член 128 на овој закон, не може да биде помал од $\frac{2}{3}$ од вкупниот број на членовите на советот на училиштето.

Директорот на училиштето и неговиот помошник не може да биде избран за член на советот на училиштето.

Член 122

Членовите на советот на основното училиште се избираат на две години.

Секоја година се избира половина од вкупниот број на членовите на советот на училиштето.

При првите избори на членовите на советот во новоосновано основно училиште, како и во основно училиште што настанало со спојување, припојување, разделување и издвојување една половина од бројот на членовите на советот се избираат на една година.

Никој не може да биде избран двапати едно по друго за член на советот на училиштето.

Изборите на членови на советот на училиштето ги распишува советот на училиштето.

Изборите за членови на советот на училиштето се вршат во почетокот на учебната година во месец септември.

Член 123

Работната заедница на училиштето како и органот или организацијата што го избрала членот на советот на училиштето може да го отповика и пред истекот на рокот за кој е избран ако тој не може да ја врши својата должност или ја запоставува.

Член 124

Советот на основното училиште избира претседател од редот на членовите што ги избрала работната заедница.

Член 125

Советот на основното училиште ги врши особено овие работи:

1. донесува статут на училиштето;
2. се грижи за целокупниот живот и работа на училиштето, го разгледува успехот од работата и положбата на училиштето, дава насоки и презема мерки за унапредување на воспитно-образовната работа на училиштето;
3. се грижи за унапредувањето на материјалните и другите услови за работа и живот на училиштето и го помага организирањето и унапредувањето на културниот и општествено-забавниот живот, физичката култура и техничкото образование на учениците во училиштето и надвор од него;
4. во склад со овој закон и другите прописи одлучува за утврдувањето на наставниот план и програма;
5. донесува годишна и долгорочна програма за работата и развото на училиштето, одлучува за начинот и условите за неговото извршување и за таа цел дава соодветни препораки;
6. ги разгледува предлозите и претставките на граѓаните по прашања од општ интерес за работата на училиштето;
7. врши општ надзор над користењето на општествениот имот на училиштето;
8. се грижи за здравствената и социјалната заштита на учениците како и за сместувањето, исхраната, животните услови и воспитувањето на учениците во дом за ученици или во слични установи;
9. на општинското собрание му предлага менување името на училиштето;
10. се грижи за поврзување на училиштето со средината и за унапредувањето соработката со работните и другите организации чија дејност е во врска со работата на училиштето и воспитувањето на младината;
11. донесува свој деловник, како и други општи самоуправни акти;
12. дава мислење за оправданоста на укинувањето на училиштето;
13. донесува решенија за спојување, припојување и разделување на училиштето, како и за издвојување на одделни работни единици на училиштето во самостојни и самоуправни работни организации или за припојување кон други училишта;
14. го избира претседателот на советот од редот на членовите на советот што ги избрала работната заедница;

15. ги именува половината од членовите на конкурсната комисија за распишување и спроведување на конкурс за именување директор на училиштето;

16. по предлог од конкурсната комисија именува директор и одлучува по предлогот за неговото разрешување што го поднесува комисијата за оценување на барањето за разрешување на директорот;

17. по предлог од управниот одбор распишува конкурс и врши именување и разрешување на раководни места определени со статутот или друг општ акт на училиштето;

18. ги утврдува работните места во училиштето;

19. донесува правилник и други општи акти за распределбата на доходот на училиштето;

20. утврдува финансиски план и завршната сметка на училиштето;

21. донесува правилник и други општи акти за распределба на личните доходи и работните односи во училиштето;

22. одобрува основање на ученички организации и друштва;

23. решава по приговорите против одлуките на управниот одбор, директорот и стручните органи на училиштето;

24. по предлог од управниот одбор, распишува конкурс и донесува решенија за засновување и престанок на работниот однос на наставниците и другите работници на работните места определени со статутот;

25. по предлог од наставничкиот колегиум на училиштето одлучува за поделбата на одделенија во паралелки, ги определува раководителите на паралелките, го утврдува распоредот на учениците по паралелки и ги распоредува наставниците по предмети, одделенија и паралелки според нивната специјалност;

26. соработува со родителите за создавање што подобри услови за остварување воспитно-образовните задачи на училиштето, се грижи најмалку двапати годишно да се организираат состаноци со родителите и наставниците на кои се разгледуваат постигнатите резултати во работата на училиштето и мерките за унапредување на воспитно-образовната дејност на училиштето;

27. го утврдува извештајот за работата на училиштето и го определува денот на одржувањето на годишното собрание и годишната училишна свеченост;

28. одлучува по прашањата за продолжување и прекино на наставата;

29. дава согласност за примена на дисциплинските мерки спрема учениците кога е тоа со посебни прописи ставено во делокруг на советот;

30. му дава предлог на општинскиот орган на управата за преместување на ученик во друго училиште;

31. донесува куќен ред на училиштето;

32. ги избира членовите на управниот одбор;

33. одлучува за задржување во училиштето на учениците постари од 15, но не постари од 17 години ако со успех ја следат наставата;

34. го определува бројот на наставните и другите работни часови на наставниците и директорот;

35. одлучува за употребата на финансиските средства на училиштето и неговите фондови доколку со статутот на училиштето располагањето на тие средства не е предоставено на други органи;

36. врши и други работи што со закон, друг пропис и статутот на училиштето му се ставени во делокругот.

Член 126

Во работите од точка 1—17 на претходниот член одлучуваат сите членови на советот на училиштето.

Во работите од точка 18—20 од претходниот член одлучуваат членовите на советот на училиштето избрани од работната заедница во согласност со претставниците на општествената заедница.

Во другите работи од претходниот член одлучуваат само членовите на советот избрани од работната заедница.

Член 127

Во основните училишта чија работна заедница има помалку од 30 членови функцијата на совет на училиштето ја вршат сите членови на работната заедница и претставниците на општествената заедница.

Со статутот на училиштето може да се предвиди непосредно вршење на функцијата на советот според одредбите од претходниот став и кога работната заедница има повеќе од 30, а помалку од 70 членови.

Во случаите од претходните ставови сходно се применуваат одредбите од претходниот член на овој закон.

Член 128

Во основните училишта чија работна заедница има помалку од пет членови функцијата на советот на училиштето ја вршат сите членови на работната заедница со рамноправно учество на претставниците на општествената заедница.

Во случаите од претходниот став за претседател на работната заедница може да се избере и член на советот од редот на претставниците на општествената заедница.

Член 129

Советот на основното училиште за работите од својот делокруг одлучува на седници.

Во работите од точка 1—20 на член 125 од овој закон советот може полноважно да решава ако на седницата се присутни повеќе од половината од вкупниот број негови членови избрани од работната заедница и повеќе од половината од вкупниот број на членовите претставници на општествената заедница, а одлуките се донесуваат со мнозинство гласови на сите присутни членови.

Во другите работи од член 125 на овој закон советот може полноважно да решава ако на седницата се присутни повеќе од половината од вкупниот број на членовите избрани од работната заедница а одлуките се донесуваат со мнозинство гласови на присутните членови.

Одредбите од претходните ставови сходно се применуваат и во случаите од член 127 на овој закон.

Член 130

Членовите на советот на основното училиште се должни повремено да ги информираат телата што ги избале за работата на советот и за работата на училиштето, како и да им полагаат сметка за својата работа.

Член 131

Советот на основното училиште на крајот на учебната година, на општинското собрание, му поднесува извештај за работата на училиштето. Тој е должен да поднесе и посебен извештај по барање од општинското собрание.

б) Управен одбор

Член 132

Управниот одбор има најмалку пет членови.

Членовите на управниот одбор ги избира советот на училиштето од редот на членовите на работната заедница.

Покрај членовите на управниот одбор се избира и определен број на нивни заменици.

Претседателот на советот на училиштето не може да биде избран за член на управниот одбор.

Директорот на училиштето е член на управниот одбор според својата положба.

Бројот на членовите на управниот одбор и нивните заменици се утврдува со статутот на училиштето.

Член 133

Членовите на управниот одбор се избираат секоја година.

Никој не може да биде избран повеќе од два пати еднопруго за член на управниот одбор.

Советот на училиштето може да отповика член на управниот одбор и пред истекот на рокот за кој е избран ако тој не може да ја врши својата должност или ја запоставува.

Член 134

Членовите на управниот одбор помеѓу себе избираат претседател на управниот одбор.

За претседател на управниот одбор не можат да бидат избрани директорот и помошникот на директорот на училиштето.

Член 135

Управниот одбор одлучува за работењето на училиштето, а особено:

1. се грижи за извршување заклучоците на советот на училиштето;

2. одлучува за начинот на користењето на општествениот имот;

3. ја следи работата на училиштето и предлага соодветни мерки за нејзиното унапредување;

4. подготвува материјали и предлози по прашања за кои решава советот на училиштето;

5. го утврдува предлогот на годишната и долгорочната програма за работа на училиштето, како и предлогот на финансиски план, завршна сметка, статутот и другите општи акти што ги донесува советот;

6. врши распределба на работите во училиштето и задолженијата на наставниците и другите работни луѓе;

7. го утврдува рокот за полагање на поправните, вонредните и другите испити во училиштето;

8. организира меѓусебна размена на искуства со други училишта;

9 по предлог од наставничкиот колегиум на училиштето доделува награди, изречува пофалби, како и дисциплински мерки на учениците за кои со посебни прописи односно статутот на училиштето е овластен;

10. врши и други работи што со закон, друг пропис и статутот на училиштето му се ставени во делокруг;

Член 136

Во основните училишта чија работна заедница има помалку од десет членови, функциите на управниот одбор ги врши работната заедница непосредно.

в) Директор

Член 137

Директорот на основното училиште го застапува училиштето, непосредно раководи со работењето на училиштето и ги извршува одлуките на работната заедница на училиштето советот на училиштето, управниот одбор, како и заклучоците на наставничкиот колегиум на училиштето.

Директорот непосредно ја организира работата на училиштето, се грижи за изведување на воспитно-образовната работа и заедно со другите органи на училиштето е одговорен за остварување на годишната програма на училиштето.

Член 138

Директорот е педагошки раководител на училиштето. Тој врши инструктивно-педагошки надзор со цел воспитно-образовната работа да се изведува плански за да се остварат што поуспешно воспитно-образовните задачи на училиштето.

Член 139

Директорот на училиштето е наредбодател за извршување на финансискиот план на училиштето.

Член 140

Директорот спрема наставниците и другите работни луѓе во училиштето ги врши правата на непосреден дисциплински старешина, по предлог од комисијата и во склад со прописите за дисциплинска одговорност.

Член 141

Директорот ги подготвува и им претседава на седниците на наставничкиот колегиум на училиштето.

Член 142

Директорот на училиштето се грижи за спроведувањето на законите и другите прописи и е одговорен за законитоста на работата на училиштето и за исполнувањето на законските обврски на училиштето.

Член 143

Ако директорот најде дека општ акт како и поединечен акт на органот на управување на училиштето освен поединечниот акт донесен во управ-

на постапка и актите по кои за одлучување е определена судска надлежност, е во спротивност со закон, ќе го предупреди за тоа органот на управувањето. Ако и по предупредувањето од страна на директорот органот на управувањето остане при својот акт, директорот е должен во рок од три дена да му предложи на органот на општинското собрание што врши надзор над законитоста на работата на училиштето запирање на таквиот акт од извршување. До донесувањето на актот со кој се решава по предлогот за запирање, актот на органот на управувањето не може да се изврши.

Општинското собрание е должно најдоцна 30 дена од денот на приемот на предлогот за запирање од директорот да реши дали актот останува во сила или се става во сила.

Член 144

За директор на основно училиште може да се именува лице што ги исполнува пропишаните услови за наставник во основно училиште, како и другите услови определени со статутот на училиштето.

Член 145

Директорот на основно училиште се именува врз основа на јавен конкурс.

Конкурсот го распишува и го спроведува конкурсната комисија која се оформува во основното училиште.

Конкурсната комисија се состои од шест членови од кои три члена именува советот на училиштето, а три члена општинското собрание на чие подрачје е седиштето на училиштето.

Член 146

Директорот на основно училиште се именува на четири години. По истекот на овој рок истото лице по истата постапка може да биде повторно именувано.

Член 147

Советот на основно училиште може, по барање на членовите на работната заедница на училиштето, да го разреши директорот од должност и пред истекот на времето на кое е именуван, ако не ги извршува со доволен успех улогата и задачите што му се доверени во управувањето со училиштето. Разрешувањето се врши по претходно прибавено мислење од комисијата за оценување на барањето за разрешување на директорот.

Директорот може да се разреши од должност и врз основа на свое барање, односно по свое согласување.

Директорот се разрешува од должност по силата на закон во случаите определени со посебните прописи.

Директорот на основно училиште што е разрешен ги задржува правата од работниот однос како наставник во училиштето.

Член 148

Во однос на постапката за именување и разрешување на директор на основно училиште се применуваат посебните прописи за именување и

разрешување на директор на работните организации.

Член 149

Во основните училишта кои работат во две или повеќе смени може да се установи раководно работно место помошник на директорот. Одлука за установување работно место помошник директор донесува советот на училиштето кој го определува и неговиот делокруг.

Член 150

Ако на упразнетото место директор на основно училиште не можел да биде благовремено именуван нов директор, советот на училиштето на упразнетото место именува без конкурс вршител на должноста директор, по прибавено мислење од комисијата на општинското собрание за избор и именување.

Вршителот на должноста директор може на таа должност да остане најдолго шест месеци. Ако во тој рок не се именува директор советот на училиштето може, во согласност со општинското собрание, повторно и без конкурс да именува вршител на должноста директор, но најмногу уште за шест месеци.

Вршителот на должноста директор ги врши правата и должностите на директор.

г) Работна заедница

Член 151

Членовите на работната заедница на основното училиште непосредно одлучуваат на собирот на работните луѓе, со референдум и преку други форми на непосредно одлучување.

Член 152

Начинот на работа на работната заедница и начинот на одржувањето на собири на работните луѓе како и спроведувањето на други форми на непосредно одлучување се уредуваат со статутот на училиштето.

д) Собрание

Член 153

Секоја учебна година по завршувањето на наставата се свикнува годишно собрание на кое учествуваат членовите на советот и управниот одбор на училиштето, наставниците, учениците, родителите и други граѓани и претставници на работни и други организации чија дејност е поврзана со работата на основното училиште и со воспитувањето на младината.

На собранието директорот на училиштето поднесува извештај за работата на училиштето. На собранието можат да се утврдуваат натамошните насоки за работата во идната учебна година.

IX. СТРУЧНИ ОРГАНИ НА ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ

Член 154

Стручни органи во основното училиште се: наставничкиот колегиум на училиштето, наставничкиот колегиум на паралелката и раководителот на паралелката.

Со статутот на училиштето можат да се установуваат и други стручни органи во основното училиште.

Член 155

Наставничкиот колегиум на училиштето го сочинуваат сите наставници на училиштето и директорот.

Член 156

Во основните училишта во кои има помалку од тројца наставници не се формира наставнички колегиум на училиштето, туку работите на колегиумот ги врши директорот на училиштето.

Член 157

Наставничкиот колегиум на паралелка во основно училиште се формира во паралелките со предметна настава и го сочинуваат одделенскиот раководител и сите наставници што избедуваат настава во паралелката.

Член 158

Секоја паралелка на основно училиште има раководител на паралелката што го одредува советот на училиштето по предлог од наставничкиот колегиум на училиштето од редот на наставниците што предаваат во паралелката.

Раководителот на паралелката раководи со педагошките работи и ја врши администрацијата на паралелката.

Член 159

Со статутот на училиштето поблиску се определува делокругот и начинот на работата на стручните органи на основното училиште.

X. ЕВИДЕНЦИЈА И УЧИЛИШНИ СВИДЕТЕЛСТВА

Член 160

Во основното училиште се води единствена педагошка евиденција податоците од интерес за целата земја. Овие податоци како и начинот на водењето на евиденцијата се определуваат со сојузни прописи.

Другите податоци за кои се води педагошка евиденција во основното училиште и формите на евиденцијата ги определува Републичкиот секретар за образование, наука и култура.

Член 161

На учениците што го завршиле VIII одделение основното училиште им издава свидетелство за завршеното школување кое има карактер на јавна исправа и ги дава правата предвидени со закон.

Свидетелството содржи:

- а) оценки по одделните наставни предмети;
- б) оценка по поведението; и
- в) оценка за општиот успех на ученикот во одделението.

На учениците од I—VII одделение успехот на крајот на учебната година им се соопштува преку ученичката книшка.

Член 162

На учениците што свршиле VIII одделение, покрај свидетелството од претходниот член, училиштето им издава и мислење за нивните знаења и склоности во склад со посебните прописи што ги донесува Републичкиот секретар за образование, наука и култура.

XI. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 163

Со парична казна до 10.000 динари или со казна затвор до десет дена ќе се казни за прекршок родител или старател ако и по повикувањето во одредено време не го запише детето во основното училиште.

Со парична казна до 10.000 динари ќе се казнат лица од претходниот став и во случај кога детето, без оправдани причини не го посетува или нередовно го посетува училиштето.

Ако и после казната родителот односно старателот не го запише ученикот во училиште односно ако ученикот и потоа не го посетува или нередовно го посетува училиштето казната се повторува.

Член 164

Пријава за прекршок од претходниот член до судијата за прекршоци поднесува органот на управата на општинското собрание надлежен за работите на просветата врз основа на извештај од директорот на основното училиште.

XII. ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКАТА ЗАЕДНИЦА СПРЕМА ОСНОВНИТЕ УЧИЛИШТА

Член 165

Општинското собрание ја претресува општата состојба и прашањата од заеднички интерес за развитокот и унапредувањето на основните училишта на подрачјето на општината, ја определува политиката и одлучува за основните прашања од значење за развитокот на основните училишта и унапредувањето на нивната работа и успехот на учениците, основа основни училишта, се грижи училишните обврзници редовно да го посетуваат основното училиште, врши општествен надзор, како и донесува прописи и презема мерки за кои со закон или со статутот на општината е овластено.

Во вршењето на општествениот надзор, а заради обезбедување на јавност и општествена одговорност во работата на основните училишта, општинското собрание претресува општи прашања во врска со располагањето со општествените средства на основните училишта и со распределбата на доходот како и со начинот на извршувањето на правата и должностите на основното училиште.

Општинското собрание врши општествен надзор во соработка со органите на управување на основното училиште со цел за развивање на одговорноста и социјалистичките норми во самоуправувањето, делувањето и располагањето со општествените средства.

Со општествениот надзор општинското собрание не може да ги ограничува со уставот и законот утврдените права на основното училиште како самостојна и самоуправна работна организација, ниту да нанесува повреди на неговите права и на закон заснованите интереси.

Член 166

Општинскиот орган на управата надлежен за работите на просветата врши надзор над законитоста на работата на основните училишта.

Член 167

Во вршењето правото на надзор над законитоста на работата на основните училишта, општинскиот орган на управата надлежен за работите на просветата има право да бара од директорот на основното училиште податоци за работата на училиштето и други податоци потребни за вршењето на работите од делокругот на органот на управата.

Ако органот на управата утврди дека органите на управувањето на основното училиште не се придржуваат за прописите, е должен да им обрне внимание на несогласноста на нивната работа со прописите и на нивните обврски што произлегуваат од прописите.

Ако општинскиот орган на управата утврди дека основното училиште донело општ акт што е во спротивност со законот или со пропис донесен врз основа на закон без одлагање таквиот акт ќе го достави до општинското собрание кое ќе донесе решение за тоа дали општиот акт се запира или останува во сила.

Член 168

Стручен надзор над работата на основните училишта вршат органите на просветно-педагошката служба според посебни прописи.

XIII. ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ НА ВОЗРАСНИТЕ ВО ОСНОВНОТО УЧИЛИШТЕ

Член 169

Основното училиште покрај, врз воспитувањето и образованието на децата од 7—15 години, работи и на основното образование на возрасните.

Член 170

Основното образование на возрасните се остварува во посебни паралелки на основното училиште, како и во посебни основни училишта за возрасни.

Член 171

Школувањето за основно образование на возрасните трае четири години (осум полугодија).

Наставата во училиштата и паралелките за основно образование на возрасните се изведува според наставен план и програма што се донесуваат во склад со одредбите на член 39 од овој закон.

Во одделни училишта односно паралелки за основно образование на возрасните, школувањето може да се организира и по наставни предмети односно групи предмети сукцесивно така што слушателите, откако ќе ја завршат наставата по еден предмет или група предмети, да ја следат наставата по друг предмет односно група предмети и да го завршат училиштето односно паралелката кога со успех ќе ја завршат наставата по сите предмети предвидени со наставниот план.

Наставата во училиштата односно паралелките за основно образование на возрасните во кои школувањето се врши по наставни предмети односно групи предмети е само предметна и трае до совладувањето на пропишаната наставна програма.

Член 172

Решение за основање на училишта за основно образование на возрастните донесуваат општинските собранија како и работните и други организации.

Општинските собранија на две или повеќе општини, односно две или повеќе работни и други организации можат да се спогодат заеднички да основаат училиште за основно образование на возрастните.

Паралелките за основно образование на возрастните ги основа советот на основно училиште.

Училиштата и паралелките за основно образование на возрастните се основаат според потребите и можностите на заедницата.

Член 173

Училишта односно паралелки за основно образование на возрастните можат да се основаат ако има доволен број слушатели и ако се обезбедени потребни финансиски средства, училишен простор, опрема и наставнички кадар.

Член 174

Средствата за основање и работа на училиштата и паралелките за основно образование на возрастните ги обезбедува основачот.

Со актот за основање може да се определи во обезбедувањето на средствата од претходниот став да учествуваат и слушателите.

Член 175

Поблиски прописи за организацијата и работата на училиштата и паралелките за основно образование на возрастните донесува Републичкиот секретар за образование, наука и култура.

XIV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ**Член 176**

Постојните основни училишта ќе се сообразат со одредбите на овој закон во рок од една година од неговото влегување во сила.

Член 177

До донесувањето на статутот на новоосновано основно училиште, правата и должностите на советот на училиштето и управниот одбор ги врши посебна комисија што ја формира основачот на училиштето.

Член 178

До донесувањето на поблиски прописи предвидени со овој закон, остануваат во сила прописите што не се спротивни на одредбите на овој закон и тоа:

1. Правилникот за оценување и напредување на учениците во основното училиште („Службен весник на НРМ“ бр. 16/60, 38/60 и 16/61);

2. Правилникот за видовите на пофалби, награди и дисциплински мерки и за начинот на нивното применување во основното училиште („Службен весник на НРМ“ бр. 39/60);

3. Правилникот за полагање на поправни, одделенски и вонредни испити во основното училиште („Службен весник на НРМ“ бр. 16/61);

4. Правилникот за организација на училиштата и паралелките за основно образование на возрастните („Службен весник на НРМ“ бр. 7/62);

5. Одредбите од Правилникот за стручниот испит на наставничкиот и воспитниот персонал („Службен весник на НРМ“ бр. 7/62) што се однесуваат на наставниците во основното училиште.

Член 179

Со влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат Законот за вечерните основни училишта („Службен весник на НРМ“ бр. 35/54), Законот за нижите вечерни гимназии („Службен весник на НРМ“ бр. 19/55) и Уредбата за казнување на лица кои што не ги праќаат децата на училиште („Службен весник на НРМ“ бр. 39/48).

334.

Врз основа на член 82 од Законот за измени и дополнувања на Законот за гимназијата („Службен весник на СРМ“ бр. 15/65), Законодавно-правната комисија на Собранието на СР Македонија на својата седница од јуни 1965 година го утврди долу изложениот пречистен текст на Законот за гимназијата.

Пречистениот текст на Законот за гимназијата го опфаќа Законот на гимназијата („Службен весник на НРМ“ бр. 35/59) и неговите измени и дополнувања објавени во „Службен весник на СРМ“ бр. 15/65, во кои е означено времето на влегувањето во сила на тој Закон и на неговите измени и дополнувања.

Називот на републичкиот орган на управата надлежен за работите на гимназијата е усогласен со Законот за републичките органи на управата што Собранието го донесе на седницата на Републичкиот собор одржана на 28 април 1965 година и на седницата на Просветно-културниот собор одржана на 28 април 1965 година, и што е објавен во „Службен весник на СРМ“ бр. 17/65 а влезе во сила пред утврдувањето на овој пречистен текст.

Бр. 1479

6 јули 1965 година

Скопје

Претседател

на Законодавно-правната комисија
на Собранието на СР Македонија,
Кочо Тулевски, с. р.

ЗАКОН ЗА ГИМНАЗИЈАТА (Пречистен текст)

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ**Член 1**

Гимназијата е самостојна и самоуправна работна организација чија дејност е од посебен општествен интерес.

Гимназијата е установа за општо образование и воспитување.

Член 2

Со гимназијата управуваат членовите на нејзината работна заедница непосредно. Во случаите определени со закон и статутот на гимназијата членовите на работната заедница управувањето со определени работи им го доверуваат на своите органи на управување што сами ги избираат и отповикуваат.

Во управувањето со гимназијата учествуваат и учениците.

Во управувањето со определени работи во гимназијата согласно овој закон учествуваат и претставници на заинтересираните работни и други организации и општествено-политичката заедница (во натамошниот текст: претставници на општествената заедница).

Член 3

Гимназијата како составен дел на единствениот училишен систем е должна да ги остварува целите на воспитувањето и образованието на младата генерација и тоа:

да ја оспособи со својата работа, што е заснована врз современите постигања на науката и техниката, да придонесува за постојаниот развој на општествените производни сили, за јакнењето на социјалистичките општествени односи и порастот на материјалната благосостојба и културниот расцвет на општествената заедница, како целина, и за напредокот на работниот човек;

да ја даде основи за научниот поглед на светот, кај неа да ја развива свеста за творечката сила на човечкиот ум и материјалната дејност во создавањето на природата и општеството и создавањето на материјалната благосостојба на културата и цивилизацијата и изградбата на социјалистичките општествени односи;

да ја запознае со историјата и постигањата на југословенските народи и целото човештво на разни подрачја на научното, техничкото, културното и уметничкото творештво и да и овозможи здобивање на пошироко општо и стручно образование;

да придонесува за изградување на сестрана човечка личност со самостоен и критички дух, со интелектуални, карактерни, морални и работни способности, граѓанин на социјалистичка заедница;

да ја воспитува во духот на братството и единството и рамноправноста на народите на Југославија, на верност кон својата социјалистичка татковина и одбрана на нејзината независност, во духот на сестрана и рамноправна соработка и заемно помагање меѓу народите во интерес на мирот и напредокот во светот и во духот на меѓународната солидарност на работните луѓе;

да развива свест за општествена одговорност и потребата за активно учествување во општествениот живот и во општественото самоуправување;

да придонесува за физичкото и здравствено воспитување со цел за зголемување на работната способност и здравиот личен живот.

Член 4

Задачите на гимназијата, особено се:

да ги проширува и продлабочува знаењата од природните и општествените науки и општото техничко образование, здобиени во основното училиште;

да ги развива и поттикнува личните способности и склоности на учениците и да им помага во изборот за понатамошното школување и нивниот позив;

да придонесува за понатамошното интелектуално, физичко, општествено, морално и естетско воспитување и образование на учениците, за нивното оспо-

собување за активна општествена работа, како и за здравствениот и културниот живот.

Член 5

За остварување на своите задачи, гимназијата особено е должна:

да им овозможи на учениците да ја овладеат и усвојат одредената количина знаења, што се темелат врз современите постигања на науката, техниката и цивилизацијата воопшто и врз нашата национална култура посебно;

во процесот на здобивањето на знаења да настојува учениците да ги развиваат своите интелектуални способности, да ги сфатат објективните закони што владеат во развојот на природата и општеството и на тој начин да изградуваат правилен научен поглед на светот;

да ги воведува учениците во основите на научните методи, да развива кај нив интелектуална љубопитност и смисла за примена на здобиените знаења;

низ изучувањето на природните науки и општите технички дисциплини да ги запознае учениците со техничките постигања и нивната примена во производството;

со учество во производната работа да развива кај учениците способности за ракување со современи технички средства за производство и да ги запознае со основните принципи на организацијата на производството, како и да развива кај нив лични работни навики и чувство за одговорност во работата;

да ги запознае учениците со најважните современи општествено-политички проблеми во светот, а особено со проблемите на движењето на нашата општествена заедница во социјализам; кај учениците да развива свест за потребата за учество во разни форми на општественото управување во училиштето и да ги упатува во активно учество во животот на својата комунална заедница и општествената заедница во целина, со стремеж и тие да дадат свој удел во нејзиниот сестран развој;

преку наставата, производната работа, слободните активности, учеството во организациите на учениците во училиштето и надвор од него, со поврзување на училиштето со општествените социјалистички сили и организациите да влијае врз формирањето на општествена и морална социјалистичка свест кај учениците;

да развива кај учениците телесно здравје и траен интерес и потреба за активно учество во сите форми на физичката култура и така да придонесува за создавањето на општата и работната кондиција;

да го продолжи развивањето на хигиенските навики кај учениците;

врз основа на познавањето на уметничките вредности од подрачјето на литературата и другите уметности да го збогатува и облагородува емотивниот живот на учениците и со тоа да придонесува за развивањето на сестраната личност.

Член 6

Остварувајќи ги општите цели на воспитувањето и образованието, како и своите посебни воспитно-образовни задачи, гимназијата ги подготвува уче-

ниците за продолжување студии на вишите школи, факултетите и високите школи и уметничките академии односно ги оспособува за непосредно вклучување во одредени стопански и други општествени дејности.

Член 7

Гимназијата го организира образованието на возрасните и работи на тоа. Таа задача ја остварува по правило преку соработка со други училишта и установи што се занимаваат со образованието на возрасните.

Гимназијата може, според посебни прописи, да се организира и како посебно училиште за образование на возрасните, а освен тоа во секоја гимназија, по потреба, можат да се основаат редовни одделенија за возрасните (посебни паралелки).

Член 8

Гимназијата, покрај остварувањето на своите задачи од претходните членови, а во интерес на напредокот на социјалистичкото општество, придонесува во остварувањето на заедничките општествени задачи за физичкото и здравственото воспитување на граѓаните, дејствува како културно-просветен центар и придонесува за подигање на културното ниво и унапредувањето на општествената заедница како целина.

Член 9

Во остварувањето на својата улога и воспитно-образовните задачи гимназијата соработува со семејството, општествено-политичките, работните и други организации како и со стручните здруженија.

За културниот развој на средината во која делува гимназијата учествува во разновидни просветно-културни дејности, а и самата ги организира.

Член 10

Работата на гимназијата е јавна.

Општествениот увид во работата на гимназијата се остварува според одредбите на овој закон и статусот на гимназијата.

Член 11

Воспитувањето и образованието во гимназијата е засновано врз поставките на науката, придобивките на историјата и културата на југословенските и другите народи и врз идејните основи и во хуманистичкиот дух на социјализмот, а се остваруваат во склад со принципите на напредната педагогија.

Член 12

Школувањето во гимназијата трае четири години

Гимназијата има четири класа кои се означуваат со римски броеви од I—IV.

На крајот на школувањето во гимназијата се полага завршен испит.

Член 13

Сите граѓани без оглед на националност, пол, социјално потекло и вероисповедение, имаат, под исти услови еднакво право на упис во гимназијата под условите определени со овој закон.

Член 14

Наставата во гимназијата се изведува на македонски јазик.

Во местата во кои има доволен број ученици припадници на другите народи на Југославија наставата во гимназијата или одделна нејзина паралелка се изведува на српско-хрватски односно словенечки јазик.

Член 15

На подрачјата на кои живеат претежно народности — национални малцинства, за припадниците на тие народности се основаат гимназии или паралелки на гимназии во кои наставата се изведува на јазикот на народноста.

На подрачјата на кои живеат заедно народности — национални малцинства и македонско население во приближно еднаков состав се основаат, во склад со можностите, и гимназии со двојазична настава.

Организацијата на гимназијата во која наставата се врши на јазикот на народностите — национални малцинства, како и гимназијата со двојазична настава се одредува со посебни прописи во склад со одредбите на овој закон.

Член 16

За да им се овозможи на учениците успешно совладување на одделен странски јазик, наставата во одделни гимназии може, по желба на родителите и учениците, постапно да се изведува и на тој јазик ако за тоа постојат услови.

Член 17

На учениците што покажуваат успех во работата може да им се обезбедува неопходна материјална помош од општествени средства во сообразност со посебните прописи.

За да им се помогне на учениците во посетувањето на гимназијата и за обезбедување што подобри услови за воспитување и образование, државните органи, работните и други организации се грижат за основање домови на учениците, училишни кујни и слични установи.

Член 18

Здравствената заштита на учениците во гимназијата се обезбедува со посебни прописи.

Член 19

Гимназијата може да носи име на истакнат заслужен револуционер, просветен, научен, културен и политички работник, како и други имиња сврзани со историјата на нашите народи, а особено со Народноослободителната борба.

Член 20

Гимназијата има свој печат.

Печатот на гимназијата содржи: грб на Социјалистичка Република Македонија, називот на општината, името на гимназијата и на местото во кое се наоѓа.

Член 21

Гимназијата е правно лице.

Член 22

Гимназијата се здобива со средства за својата работа од надоместоците што ќе ги оствари со вршење на дејноста, согласно општите прописи за установите.

Средствата за работа на гимназијата ги обезбедуваат и работни и други организации и нивни здруженија.

Распределбата на средствата за работа на гимназијата за лични доходи и за фондови ја врши советот на гимназијата според основите и мерилата утврдени со статутот и со правилникот за распределбата на доходот на гимназијата во сообразност со начелата утврдени со закон, со насоките изразени во општествениот план како и со задачите на гимназијата.

Член 23

Гимназијата има свој статут.

Со статутот на гимназијата се утврдува внатрешната организација, делокругот и одговорноста на органите на управувањето, работните единици и нивната положба, како и правата и должностите на работните луѓе во управувањето со тие единици и во распределбата на доходот и личните доходи, прашањата за кои непосредно одлучуваат членовите на работната заедница на гимназијата, начинот и формите на тоа одлучување, работните и други внатрешни односи, како и други прашања од значење за самоуправувањето во гимназијата и нејзиното делување.

Статутот на гимназијата го потврдува општинското собрание.

Член 24

За претресување на прашања од заеднички интерес и за развивање на заемна соработка и меѓусебна помош гимназиите можат да се здружуваат во заедница.

Статутот на заедницата на гимназиите пред конечното донесување му се поднесува на разгледување на Собранието на СР Македонија.

Член 25

Гимназијата работи во склад со законските и другите прописи, како и врз основа на својот статут.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА И РАБОТА НА ГИМНАЗИЈАТА

Член 26

Гимназијата се организира така што со целокупниот внатрешен живот, со односите, формите и методите на работата придонесува за остварувањето целта на образованието и воспитанието.

Гимназијата посебно е должна да применува и развива такви форми и методи на наставно-воспитната работа што се засновуваат врз поврзувањето на наставата со примената на здобиените знаења на учениците во производствената работа.

Методите и формите на воспитно-образовната работа во гимназијата треба да придонесуваат, особено, за:

поттикнување на иницијатива и развивање самостојна активност, привикнување на темелно учење, обработување и проверување на наставниот материјал;

развивање интелектуална љубопитност, самостојно расудување и критички дух;

изградување односи на заемно почитување и доверба меѓу учениците и наставниците;

развивање смисла и потреба кај учениците за меѓусебна соработка и помагање во решавањето на задачите од училишниот и општествениот живот.

Член 27

Воспитно-образовната работа во гимназијата се остварува преку дејностите одредени со овој закон.

Член 28

За соработка и ускладување на воспитното влијание на училиштето со семејството и другите општествени фактори, кои во својата активност влијаат врз формирањето лик на граѓанин, гимназијата организира заеднички состаноци на училишните органи, наставниците, родителите и учениците, како и состаноци на органите на училиштето со соодветните општествени органи и организации.

Поблиски одредби за состаноците од претходниот став се донесуваат со статутот на гимназијата.

Член 29

Гимназијата соработува со установите за професионална ориентација и им помага на родителите и учениците во изборот на школата во која тие ќе го продолжат школувањето, како и во изборот на занимањето.

За таа цел гимназијата ги уочува склоностите и го следи развитокот на учениците и им дава информации за карактерот и условите на работата на одделни видови виши и високи школи и занимања.

Член 30

Работата на гимназијата во текот на учебната година се утврдува со годишна програма.

Со годишната програма се утврдуваат задачите на гимназијата во текот на учебната година и распоредот на нивното изведување.

Член 31

Учебната година во гимназијата почнува на 1 септември и се завршува на 31 август следната година.

Учебната година опфаќа: учебна работна година, зимски и летен училишен распуст.

Учебната работна година почнува на 1 септември, а завршува на 30 јуни. Зимскиот распуст, по правило, трае од 16 до 31 јануари, а летниот од 1 јули до 31 август.

Учебната работна година се дели на прво и второ полугодие.

Наставата во првото полугодие почнува на 5 септември и се завршува на 15 јануари следната година.

Наставата во второто полугодие почнува на 1 февруари и се завршува:

а) за учениците од IV клас на 20 мај;

б) за учениците од I—III клас на 10 јуни.

Член 32

Гимназијата е должна во текот на учебната работна година во првото и второто полугодие вкупно да оствари најмалку 210 наставни работни денови, а за учениците од IV клас најмалку 190 наставни работни денови. При тоа, гимназијата е должна да го оствари вкупниот полугодишен односно годишен број на часови на наставата пресметан според наставниот план по секој наставен предмет предвиден со тој план.

Како наставни работни денови во смисла на претходниот став се сметаат деновите во кои се изведува настава, производна практика или се вршат набљудувања и посети на одделни работни и други организации и места со наставна цел.

Ако гимназијата односно нејзина паралелка, по завршувањето на наставата според одредбите на претходниот член по која и да е причина не го оствари пропишаниот број на наставни работни денови односно часови е должна да ја продолжи наставата за потребниот број денови односно часови додека не го достигне тој број. Продолжувањето на наставата може по правило да биде во првото полугодие најмногу до 25 јануари, а во второто до 30 јуни.

Член 33

Општинското собрание може со оглед на климатските прилики на своето подрачје, да определи и поинакво време за почетокот и завршетокот на наставата во првото и второто полугодие, односно за траењето на зимскиот и летниот распуст, но под услов во текот на учебната работна година да се оствари пропишаниот вкупен број на наставни работни денови и часови.

Член 34

На крајот на учебната година, на денот што ќе го одреди советот на гимназијата по предлог на наставничкиот колегиум се одржува училишна свеченост на која се прикажуваат резултатите од воспитно-образовната работа на гимназијата.

Член 35

Во особено оправдани случаи (епидемија, елементарни непогоди и сл.) може да се прекине наставата во текот на учебната година. Прекинувањето на наставата поради епидемија се врши по предлог од надлежниот орган за здравство.

За прекилот од претходниот став одлучува советот на гимназијата, кој е должен за тоа веднаш да го извести општинското собрание.

Член 36

Наставата во гимназијата не се изведува во времето на училишниот распуст, во недела, во денови на државни празници, за време на училишните свечености, како и во случаите од претходниот член.

Распоредот за изведување на наставата по училишни работни денови се утврдува со годишната програма на гимназијата.

III. ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНА РАБОТА

Член 37

Воспитно-образовната работа на гимназијата се остварува преку настава, производна работа, слободни активности, физичко и здравствено воспитување на учениците и општествено-културна и јавна дејност на гимназијата.

а) Настава

Член 38

Наставата во гимназијата се изведува по часови.

Наставата во гимназијата се изведува според наставниот план и програма. Основите на настав-

ниот план и програма ги донесува Просветно-културниот собор на Собранието на СР Македонија, а ги разработува и се грижи за нивното извршување Републичкиот завод за унапредување на школството. При разработувањето на наставниот план и програма за гимназијата Републичкиот завод за унапредување на школството е должен да прибави мислење од органите на управување во училиштата и другите установи за воспитување и образование, наставниците и нивните здруженија, општествено-политичките организации како и од органите на општествено-политичките заедници.

Со наставниот план се определуваат наставните предмети, редоследот на нивното обработување и бројот на наставните часови за секој одделен предмет.

Со наставната програма се утврдуваат воспитно-образовните содржини на наставните предмети и се распределува наставниот материјал по класови.

Изборот на формите, средствата и методите на изведувањето на наставата го вршат наставниците самостојно, во сообразност со принципите на современата напредна педагогија.

Член 39

Советот на гимназијата го утврдува наставниот план и програма на гимназијата во сообразност со наставниот план и програма пропишани според одредбите на претходниот член, по претходно прибавено мислење од заинтересираните органи и организации и надлежниот орган на просветно-педагошката служба.

Член 40

Во гимназиите односно паралелките за припадниците на народностите — национални малцинства наставниот план ја вклучува и наставата од областа на нивната национална култура.

Во гимназиите односно паралелките за припадниците на народностите — национални малцинства се изведува и настава по македонски јазик.

Член 41

Наставата во гимназијата се организира по насоки во сообразност со пропишаниот наставен план и програми пропишани според одредбите на член 38 од овој закон.

Насоките од претходниот став ги определува советот на гимназијата во согласност со потребите, можностите како и желбите на учениците.

Член 42

Во гимназијата се употребуваат учебници што ги одобрува Републичкиот секретар за образование, наука и култура по предлог на посебни стручни комисии.

Републичкиот секретаријат за образование, наука и култура се грижи за издавањето на учебници за соодветните подрачја од наставната и воспитната работа на гимназијата.

б) Производна работа

Член 43

Целта на производната работа е:

учениците со непосредно учество во производната работа да се здобијат со основните работни навики и да се развива кај нив љубов кон работата;

да ги запознаат основните елементи на организацијата и техниката на производството и да ја согледаат вредноста на примената на знаењата и техниката во производството;

да се здобијат со работна култура, да ја сфатат силата и вредноста на колективниот труд и да развиваат другарство во работата.

Член 44

Производната работа на учениците ја организираат органите на гимназијата во соработка со органите на надлежното општинско собрание како и со одветните работни и други организации.

Производната работа на учениците се организира во текот на учебната година или за време на училишниот распуст.

Траењето на производната работа се утврдува со наставниот план и програма на гимназијата.

Член 45

Производната работа се остварува во следните форми:

со работа во земјоделството, индустријата, градежништвото и сл.;

со учество на учениците во локални работни акции;

со работа во производните работилници на индустриските и другите стручни училишта.

в) Слободни активности

Член 46

Гимназијата го поттикнува проширувањето и збогатувањето на воспитно-образовната работа со разни форми на слободни активности.

Член 47

Целта на слободните активности е:

да овозможат воспитно-образовните процеси да се збогатуваат со актуелна содржина од подрачјата на науката, техниката, културата, политиката и спортскиот живот;

да ги развиваат способностите на учениците за самообразование;

да ги задоволуваат специфичните интереси и склоности на учениците.

Член 48

Слободните активности се вршат:

во научни групи што се потпираат врз одделни предмети;

во самостојни младински организации во гимназијата, како што се: литературна, драмска, ликовна, музичка, техничка, спортска и сл.;

во секции на општествените организации надвор од гимназијата, како што се: Народна техника, Феријалниот сојуз, ДТВ „Партизан“, спортски друштва, Сојуз на извидниците и сл.

Член 49

Слободните активности ги организираат учениците во склад со одредбите од член 70 од овој закон.

г) Физичко и здравствено воспитување

Член 50

Гимназијата систематски работи на развивањето на физичката култура, се грижи за редовни

здравствени прегледи и лекувања, за правилна исхрана, одмор, правилно сменување на работата и учењето, како и за организирана забава и разонода на учениците.

д) Општествено-културна и јавна дејност на гимназијата

Член 51

Со општествено-културната и јавна дејност, гимназијата остварува проширено влијание врз воспитувањето на учениците, а го подига и општото ниво на културата на граѓаните од својата средина.

Член 52

Општествено-културната и јавна дејност на гимназијата опфаќа:

а) културно-уметнички приредби, како што се: музички, драмски и литературни вечери, изложби, фискултурни настапи и разни спортски натпревари;

б) приредби, како што се: прославите при свршетокот на учебната година, прославите на други значајни политички и културни настани;

в) организирање на разни општообразовни курсеви и семинари, помагање на стручни курсеви и соработка со училиштата за работничката младина и установите за образование на работниците;

г) соработка со родителите и другите општествени фактори, за ускладување на воспитното влијание и постапките;

д) учество во јавни акции во својата средина.

IV. УЧЕНИЦИ

1. Упис на учениците

Член 53

Во I клас на гимназијата може да се запише како редовен ученик лице кое со успех завршило осмо одделение на основно училиште и не е постаро од 17 години.

Во наредните класови на гимназијата може да се запише како редовен ученик лице кое го завршило претходниот клас и при уписот во II клас не е постаро од 19 години, во III клас — од 20 години, а во IV клас — од 21 година.

Советот на гимназијата во исклучителни случаи може да одобри упис и на лица кои се постари по возраст но најмногу за две години од возраста предвидена во став 1 и 2 на овој член.

Член 54

Уписот на учениците во I клас гимназија се врши врз основа на конкурс.

Целта на конкурсот е од пријавените кандидати да се одберат оние кои имаат најмногу услови за школување во гимназијата.

Член 55

Учениците што го повторуваат I клас на гимназијата се запишуваат повторно во тој клас без конкурс, доколку не го загубиле правото на редовно школување по одредбите на овој закон и други прописи.

Член 56

Бројот на учениците што ќе се запишат во I клас на одделна гимназија го утврдува советот на гимназијата.

Член 57

Конкурсот за упис во I клас на гимназија е редовен и дополнителен.

Дополнителен конкурс се спроведува кога со редовниот конкурс не ќе се запишат одредениот број ученици.

Ако на редовниот и дополнителниот конкурс се пријават помалку кандидати од бројот што е одреден за упис во I клас гимназија, се примаат сите кандидати што ги исполнуваат условите од став 1 на член 53 од овој закон.

Член 58

Конкурсот го спроведува конкурсната комисија што ја именува советот на гимназијата.

Против одлуката на конкурсната комисија може да се поднесе приговор до советот на гимназијата во рок од три дена од приемот на одлуката. Советот на гимназијата е должен во рок од осум дена по приемот на приговорот да донесе решение по приговорот.

Против одлуката на конкурсната комисија што ја потврдил советот на гимназијата може да се поднесе жалба до органот на управата надлежен за работите на просветата на општинското собрание во рок од 15 дена од приемот на решението за потврдување на одлуката на конкурсната комисија.

Член 59

Конкурсната комисија го врши изборот на учениците што ги исполнуваат условите на конкурсот врз основа на успехот на учениците во поранешното школување, мислењето на училиштето од кое доаѓа ученикот за неговите склоности и проверувањето на учениковите знаења и склоности.

Проверувањето на учениковите знаења и склоности од претходниот став конкурсната комисија го врши во случај кога таа врз основа другите елементи од тој став не може да добие увереност за знаењата и склоностите на ученикот.

Член 60

Републичкиот секретар за образование, наука и култура, донесува поблиски прописи за спроведувањето на конкурсот, за начинот на кој училиштата ќе даваат мислење, како и за проверувањата на учениковите знаења и склоности сходно со одредбите на овој закон.

2. Преминување**Член 61**

Ученик од стручно училиште, учителска школа или некое друго училиште може во почетокот на учебната година да премине и да се запише во соодветниот клас на гимназијата ако положи дополнителен испит.

Ученик од една гимназија може во текот на учебната година да премине во соодветниот клас на друга гимназија или во друга насока на соодветен клас на гимназијата ако за тоа постојат оправдани причини.

Решение за преминувањето донесува управниот одбор на гимназијата во која ученикот преминува.

Член 62

За преминувањето на учениците во гимназијата од соодветните училишта во странство важат посебните прописи за нострификација и еквиваленција на свидетелствата.

3. Права и должности на учениците**Член 63**

Секој ученик во гимназијата има право и е должен да придонесува за остварувањето на целите на воспитанието и образованието во гимназијата.

За таа цел учениците се должни:

редовно да ја посетуваат гимназијата и прилежно да учат и работат;

да учествуваат во општествените форми на животот и производната работа што ја организира гимназијата;

да ги почитуваат правилата за училишниот живот и работа и да се управуваат според нив.

Член 64

Секој изостанок од училиштето ученикот или неговиот родител односно старател е должен да го оправда лично или по писмен пат најдоцна во рок од 8 дена.

Член 65

Изостанок од училиштето се оправдува по следните причини:

1. болест на ученикот;
2. смрт во семејството;
3. појава на заразна болест;
4. невреме (елементарни непогоди);
5. особено важни лични и семејни причини.

Член 66

Учениците учествуваат во управувањето со гимназијата според одредбите од овој закон.

Член 67

За што поуспешна соработка на учениците во наставно-воспитната работа на гимназијата, за развивање на општествената свест, иницијативност, самостојност, свесна дисциплина и одговорност кај учениците, како и за активна помош на наставниците и на органите на гимназијата во остварувањето на воспитанието и наставата, учениците во гимназијата образуваат ученичка заедница во секој клас и на целата гимназија.

Ученичката заедница на гимназијата ја образуваат сите ученици во гимназијата.

Класната заедница ја образуваат учениците на одделни класови; ако класот има повеќе паралелки учениците на секоја паралелка образуваат своја класна заедница.

Член 68

На состаноците на своите заедници учениците расправаат за сите прашања од животот и работата на гимназијата.

Заедницата на учениците преку своето раководство ги запознава органите на гимназијата со своите заклучоци и им поднесува свои мислења и предлози што се однесуваат на статутот на гимназијата, организацијата и спроведувањето на наставно-воспитната работа и на општествениот живот на гим-

назијата и учествува на нивните седници кога тие прашања се претресуваат.

Заедницата на учениците се грижи учениците совесно да ги вршат работите што им се доверени од училишните органи.

Член 69

Заедницата на учениците на гимназијата во почетокот на секоја учебна година избира свое раководство.

Во раководството на заедницата на учениците на гимназијата влегуваат претставници на класните заедници.

Член 70

За унапредување на својот културен и општествен живот, техничкото образование и физичкото воспитување, учениците можат да основаат свои организации, како и работни групи, кружоци, дружини и на нив слични форми на слободните активности на учениците со културно-политички, технички, физичко-воспитни и други задачи, како и подмладоци на општествените организации што се занимаваат со воспитување на младината.

Ученичките организации се доброволни и работат по начелата за самоуправување на учениците. Органите на гимназијата и наставниците заедно со општествените организации им помагаат во работата на ученичките организации.

Основањето на организациите од првиот став на овој член, освен оние што се основаат во согласност со посебните прописи и статутите на општествените организации, го одобрува советот на гимназијата по претходно добиено мислење од наставничкиот колегиум.

Член 71

Учениците на гимназијата можат, за унапредување на својот општествен и културен живот, техничкото образование и физичкото воспитување, да се зачленуваат во соодветни општествени организации надвор од училиштето.

Органите на гимназијата соработуваат со организациите од претходниот став заради ускладување на воспитната и образовната дејност.

Член 72

Со статутот на гимназијата поподробно се утврдуваат организацијата и работата на заедницата на учениците и на ученичките организации.

4. Пофалби и награди

Член 73

Учениците што се истакнуваат со својата работа и поведение можат да бидат пофалени односно наградени.

Пофалбите и наградите на учениците можат да им ги доделуваат органите на гимназијата, државните органи, општествените и работните организации.

Видовите на пофалбите и наградите и начинот на нивното применување ги одредува Републичкиот секретар за образование, наука и култура со посебен правилник.

5. Дисциплински мерки

Член 74

Против учениците кои не ги исполнуваат одредените должности и ги кршат правилата на училишниот живот можат да се применуваат дисциплински мерки.

Член 75

Дисциплински мерки што се применуваат против учениците од претходниот член се:

1. усна опомена од предметниот наставник;
2. писмена опомена од раководителот на паралелката;
3. укор од наставничкиот колегиум на паралелката;
4. укор од директорот на гимназијата;
5. укор од наставничкиот колегиум на гимназијата;
6. отстранување на ученикот од гимназијата до крајот на учебната година со или без право на премин во друга гимназија, а со право на полагање вонредни испити во истата или во друга гимназија.

Дисциплинската мерка од точка 6 на претходниот став се применува само за исклучително тешки престапи или за изразито слаб успех на ученикот.

Дисциплинската мерка од точка 6 на став 1 од овој член ја применува советот на гимназијата по предлог на наставничкиот колегиум на гимназијата.

Член 76

Правосилно изречените дисциплински мерки, кога постојат оправдани причини, на молба од ученикот, неговиот родител или старател, по предлог од ученичката заедница или по службена должност можат да се ублажат односно укинат.

Решение за ублажување односно укинување на дисциплинската мерка донесува органот што ја изрекол мерката.

Член 77

Против изречените дисциплински мерки од точка 1—5 на став 1 од членот 75 на овој закон ученикот или неговиот родител односно старател како и класната заедница на учениците можат да поднесат приговор до управниот одбор на гимназијата.

Против решението за изречена дисциплинска мерка отстранување од гимназијата ученикот или неговиот родител односно старател како и класната заедница на учениците можат да поднесат жалба до надлежниот совет на општинското собрание во рок од три дена од приемот на решението. Решение по жалбата мора да се донесе во рок од 15 дена. Жалбата го одлага извршувањето на решението.

Член 78

Дисциплинските мерки применети во текот на учебната година се однесуваат само за таа учебна година.

Член 79

Поблиски прописи за видовите и за начинот на применувањето на дисциплинските мерки донесува Републичкиот секретар за образование, наука и култура со посебен правилник.

6. Оценување и напредување на учениците

Член 80

Оценувањето и напредувањето на учениците во гимназијата се врши во согласност со прописите донесени врз основа на овој закон (член 89).

Член 81

За правилното оценување училишните органи и наставниците на гимназијата постојано го следат и го проверуваат сестраниот развиток на личноста на ученикот, особено неговата исполнителност, самостојност и работната дисциплина, снаодливоста, како и неговото целокупно знаење и сфаќање во рамките на програмата, и неговата способност практично да го применува наставниот материјал.

7. Испити

Член 82

Во гимназијата се полагаат поправни, класни, дополнителни, вонредни и завршни испити.

Член 83

Поправни испити полагаат учениците по оние предмети по кои не покажале задоволувачки успех во текот на учебната година.

Условите за полагање поправен испит во гимназијата се определуваат со прописите донесени врз основа на овој закон (член 89).

Член 84

Ученикот полага класен испит по еден, повеќе или од сите предмети од кои не можел да биде оценет на крајот на учебната година поради болест или други оправдани причини.

Член 85

Дополнителен испит полагаат учениците кои во гимназијата преминуваат од друго училиште, како и оние ученици кои преминуваат од една на друга насока на истата или друга гимназија.

Дополнителен испит се полага од предметите што се основа за понатамошно школување во гимназијата, а не се изучувале во училиштето од кое ученикот преминува или се изучувале во знатно помал обем.

Програмата за дополнителниот испит за секој одделен случај ја утврдува наставничкиот колегиум на гимназијата.

Член 86

Завршен испит полагаат сите ученици кои со успех го завршиле IV клас на гимназијата.

Целта на завршниот испит е да се провери крајниот резултат на образованието на ученикот.

Предметите по кои се полага завршниот испит се определуваат со прописите од член 89 на овој закон.

Член 87

Ученикот кој го положил завршниот испит го завршил школувањето во гимназијата.

Член 88

Вонредни испити во гимназијата полагаат вонредните ученици (член 90).

Вонредните ученици полагаат испит за одделни класови од целокупниот наставен материјал по сите наставни предмети.

Во текот на една учебна година вонредните ученици можат да полагаат испити за повеќе или за сите класови на гимназијата.

Член 89

Поблиски одредби за начинот на оценувањето на учениците и за нивното напредување, како и за полагањето на испитите во гимназијата донесува Републичкиот секретар за образование, наука и култура со посебни правилници.

8. Вонредни ученици

Член 90

Лице кое има претходно образование што по овој закон се бара за упис во соодветен клас на гимназијата или за полагање на завршен испит, без оглед на староста и условите на конкурсот, може, по негово барање, како вонреден ученик да полага испит за одделен клас односно завршен испит.

Решение по барањето донесува директорот на гимназијата.

Член 91

Вонреден ученик може повеќепати да го полага истиот клас.

Вонреден ученик не се оценува за поведението.

Член 92

На лице кое има намера вонредно да полага испит може да му се одобри како вонреден ученик да ја посетува наставата од некои или од сите предмети ако неговото присуство не и пречи на редовната воспитна и наставна работа во класот.

Одобрение од претходниот став дава директорот. По предлог на колегиумот на паралелката, директорот може да го повлече одобрението ако таквото лице пречи во работата на класот.

Лицето кое како вонреден ученик ја посетува наставата согласно првиот став од овој член не се оценува.

Член 93

На вонредните ученици гимназијата им помага при подготвувањето на испитите преку семинари, курсеви, совети, со наставни средства, реквизити и слично.

V. НАСТАВНИЦИ

Член 94

Наставниците ја организираат наставата, раководат со наставно-воспитната работа на гимназијата и се одговорни за постигање на целта на воспитанието и образованието, а особено се должни:

да го насочуваат воспитно-образовниот процес кон целта на воспитанието и образованието;

постојано да го следат учењето, работата и поведението на учениците и да им помагаат во здобивањето на добри и отстранување на лошите навики;

совесно да се подготвуваат за воспитно-образовната работа и стручно педагошки и методски да ја изведуват наставата и другите форми на воспитно-образовната дејност, ползувајќи ги притоа современите наставни средства;

да учествуваат во работата на наставничкиот колегиум на гимназијата и паралелките;

во соработка со општествените организации да го помагаат организирањето и развивањето на слободните активности;

да го помагаат развитокот и јакнењето на ученичките организации и да ја остваруваат соработката на училиштето со родителите и другите општествено-воспитни фактори;

постојано да работат на своето стручно-педагошко, методско и политичко-идеолошко издигнување;

во службата и надвор од неа да се владеат како што доликува на нивниот позив, угледот на нивното звање и на гимназијата.

Член 95

Наставниците вршат и други должности што се во врска со остварувањето на воспитните и образовните задачи на гимназијата, раководат со кабинетите, библиотеците и слично и соработуваат во работата на училишните органи.

Статутот на гимназијата, како и заклучоците на советот на гимназијата и наставничкиот колегиум што спаѓаат во нивниот делокруг се задолжителни за сите наставници.

Член 96

Во остварувањето целите на воспитанието и образованието и во изведувањето на наставата, наставниците се самостојни.

Наставниците на гимназијата како воспитачи и стручњаци активно соработуваат во гимназијата и надвор од неа во воспитувањето и образованието на младината и во ширењето на просветата и културата.

Член 97

Задолжителното работно време на наставниците на гимназијата се определува со општите прописи за работното време на работните луѓе.

Во рамките на работното време од претходниот став бројот на работните часови на наставниците во наставата и на другите подрачја на воспитно-образовната дејност се утврдува со статутот на гимназијата.

Член 98

Наставник на гимназија може да биде лице што свршило соодветен факултет, висока школа, односно уметничка академија и кое со својата работа и живот, со општествените карактерни и морални особини дава гаранција за остварувањето целта на воспитанието и образованието.

За наставник по општитехничко образование, физичко воспитување, предвојничка обука и за слободните активности во гимназијата може да биде назначено и лице кое свршило соодветно стручно училиште или школа за наставници во стручните училишта.

Член 99

За проверување на стручната и педагошката способност на наставниците за вршење наставно-воспитна работа наставниците полагаат стручен испит.

За овозможување на наставниците стручно и педагошки да се усовршуваат и да го следат напредокот на педагошката теорија и практика, како и дисциплината по која ја изведуваат наставата се организираат задолжителни периодични форми за усовршување на наставниците.

Поблиски прописи за полагањето на стручниот испит и за спроведувањето на задолжителното пе-

риодично усовршување на наставниците донесува Републичкиот секретар за образование, наука и култура.

Член 100

За поуспешно остварување на воспитно-образовните задачи на гимназијата, за проучување и унапредување на воспитно-образовната работа и помагање на директорот на училиштето во спроведувањето на неговите инструктивно-педагошки задачи, гимназијата може да има училишен педагог, училишен психолог и други стручни лица.

Училишниот педагог изведува настава и врши други наставнички работи што ќе му ги определи наставничкиот колегиум на гимназијата.

Член 101

Поблиски одредби за засновувањето и престанокот на работниот однос, правата и должностите, како и дисциплинската и материјалната одговорност на наставниците и другите стручни лица на гимназијата се донесуваат со статутот и другите општи акти на гимназијата во согласност со општите прописи за работните односи.

VI. ОСНОВАЊЕ И ПРЕСТАНОК НА ГИМНАЗИЈАТА

Член 102

Гимназии можат да основаат општините како и работните и други организации.

Член 103

Општинските собранија на две или повеќе општини можат да се спогодат заеднички да основаат гимназија. Решение за основањето издава собранието на општината на чие подрачје е седиштето на гимназијата.

Општинските собранија со договор утврдуваат кој дел од вкупните средства што се потребни за основањето и почеток на работата на гимназијата паѓа на товар на одделна општина.

Собранието на општината на чие подрачје се наоѓа гимназијата ги врши правата на основач.

Член 104

При основањето на нова гимназија може да се отворат сите класови одеднаш или постепено.

Начинот на отворањето на класовите се утврдува со актот за основањето.

Член 105

Гимназија може да се основа ако постојат услови за постојан прилив по правило најмалку на 35 ученици во први клас, 30 во втори клас и ако се обезбедени потребните услови за нејзината нормална и успешна работа.

Член 106

Услови за нормална и успешна работа на гимназијата постојат ако се обезбедени:

1. соодветна зграда;
2. потребна опрема, наставни средства, ученичка и наставничка библиотека;
3. доволен број квалификувани наставници; и
4. потребните финансиски средства за работа на гимназијата.

Член 107

Гимназиската зграда и просториите мораат да одговараат на нормативите што ги утврдува Републичкиот секретар за образование, наука и култура по претходно прибавено мислење на Републичкиот секретар за народно здравје и социјална политика.

Член 108

Училишната опрема ја опфаќа опремата на сите простории на гимназијата.

Наставните средства, ученичката и наставничката библиотека мораат да одговараат на барањата на современата настава за дисциплините што се изучуваат во гимназијата.

Нормативите на училишната опрема и наставните средства ги пропишува Републичкиот секретар за образование, наука и култура.

Член 109

Учениците од еден клас на гимназијата се групираат во паралелки.

Една паралелка по правило има 30 ученици.

Бројот на учениците во паралелката не може да биде помал од 20 ученици.

За формирањето на паралелките одлучува советот на гимназијата по предлог од наставничкиот колегиум.

Отстапување од одредбите за формирањето паралелки по претходните ставови може да се врши само ако е тоа неопходно поради посебните сместувачки услови (бројот и големината на училниците) или поради времен недостиг на потребниот број наставници.

Член 110

Ако Републичкиот секретар за образование, наука и култура утврди дека гимназијата не исполнува еден или повеќе услови за работа пропишани со овој закон, привремено ќе ја забрани работата на гимназијата и ќе го повика основачот во определен рок да преземе мерки за отстранување на недостатоците.

Против решението за привремена забрана на работата на гимназијата од претходниот став, гимназијата како и основачот имаат право на жалба до Извршниот совет.

Ако основачот на гимназијата не ги отстрани утврдените недостатоци во определен рок, општинското собрание на чие подрачје е седиштето на гимназијата ќе донесе решение за престанок со работа на гимназијата.

Член 111

Гимназијата престанува ако повеќе не постои потреба од дејноста што ја врши, во случајот предвиден со член 110 став 3 од овој закон како и во други случаи определени со општите прописи за установите.

Член 112

Кога гимназијата престанува затоа што повеќе не постои потреба од дејноста, решението за престанок го донесува општинското собрание.

Пред донесувањето на решението за престанок на гимназијата општинското собрание е должно да прибави мислење од работната заедница на гимназијата како и од заинтересираните органи и организации.

На учениците што се запишани во гимназијата што престанува општинското собрание е должно да им овозможи продолжување на започнатото школување.

Член 113

Основањето и престанокот на гимназијата се запишува во регистарот на установите што го води окружниот стопански суд на чие подрачје се наоѓа седиштето на гимназијата.

Со регистрацијата гимназијата добива својство на правно лице.

Член 114

Гимназијата може да се спои или припои со друга гимназија ако за тоа постојат оправдани причини и ако со тоа се обезбедуваат подобри услови за работа согласно одредбите на овој закон.

Одлуката за спојување односно припојување ја донесуваат работните заедници на гимназиите во согласност со основачот.

Член 115

Со решението за спојување односно припојување на гимназијата се определува натамошното управување со имотот со кој таа управувала како и чувањето на училишната документација.

Наставниците и другите работни луѓе на споените односно припоените гимназии продолжуваат со работа во гимназијата што настанала со спојувањето односно припојувањето. Доколку бројот на наставниците и другите работни луѓе ги надминува потребите, со прекубројните лица се постапува според општите прописи за работни односи.

На спојувањето и припојувањето на гимназијата сходно се применуваат одредбите на член 113 од овој закон.

Член 116

Гимназијата може да се раздели на две или повеќе гимназии ако разделените гимназии ги исполнуваат условите од член 106 на овој закон.

Актот за разделување го донесува работната заедница на гимназијата во согласност со општинското собрание.

Со актот од претходниот став се определува начинот на поделбата на имотот со кој управувала гимназијата, натамошното чување на училишната документација, како и распоредувањето на наставниците и другите работни луѓе во разделените гимназии.

За разделувањето на гимназиите сходно се применуваат одредбите на член 110 и 113 на овој закон.

Член 117

Спојување, припојување и разделување на гимназиите се врши, по правило, во почетокот или на крајот на учебната година.

VII. УПРАВУВАЊЕ СО ГИМНАЗИЈАТА

Член 118

Органи на управување во гимназијата се: советот на гимназијата, управниот одбор и директорот.

Член 119

Органите на управување во гимназијата ги вршат своите права и должности врз основа и во рамките на законот и другите прописи, како и статутот на гимназијата.

а) Совет на гимназијата**Член 120**

Во гимназијата чија работна заедница има 30 и повеќе членови, се избира совет на гимназијата.

Член 121

Советот на гимназијата го сочинуваат:

а) најмалку 15 членови што ги избира работната заедница од редот на своите членови на начин и според постапката определена со општите прописи за избирање работнички совети и други органи на работните организации, како и со статутот на гимназијата.

б) определен број членови што ги избираат учениците на гимназијата од своите редови;

в) претставници на општествената заедница што ги избираат, делегираат односно именуваат заинтересираните органи, работни и други организации, како и општинското собрание на начин и според постапката утврдени со статутот на општината, односно соодветната организација.

Со статутот на гимназијата се определува вкупниот број на членовите на советот, бројот на членовите што ги избира работната заедница, бројот на членовите што ги избираат учениците како и кои органи и организации и во кој број избираат, делегираат, односно именуваат свои претставници за членови на советот.

Бројот на членовите на советот на гимназијата што ги избира работната заедница не може да биде помал од 2/3 од вкупниот број на членовите на советот на гимназијата.

Директорот и неговиот помошник не можат да бидат избрани за членови на советот на гимназијата.

Член 122

Членовите на советот на гимназијата се избираат на две години.

Секоја година се избира половината од вкупниот број на членовите на советот на гимназијата

При првите избори на членовите на советот во новооснованата гимназија, како и во гимназија што настанала со спојување, припојување и разделување, една половина од бројот на членовите на советот се избираат на една година.

Никој не може да биде избран двапати едно подруго за член на советот на гимназијата.

Изборите за членови на советот на гимназијата се вршат во почетокот на учебната година во месец септември.

Изборите за членови на советот на гимназијата ги распишува советот на гимназијата.

Член 123

Работната заедница на гимназијата, учениците и органот или организацијата што избрала член на советот на гимназијата може да го отповика и пред истекот на рокот за кој е избран ако тој не може да ја врши својата должност или ја запоставува.

Член 124

Советот на гимназијата избира претседател од редот на членовите што ги избрала работната заедница.

Член 125

Советот на гимназијата ги врши особено овие работи:

1. донесува статут на гимназијата;
2. се грижи за целокупниот живот и работата на гимназијата, го разгледува успехот од работата и положбата во гимназијата дава насоки и презема мерки за унапредување на воспитно-образовната работа на гимназијата;

3. се грижи за унапредувањето на материјалните и другите услови за работа и животот на гимназијата и го помага организирањето и унапредувањето на културниот и општествено-забавниот живот, физичката култура на учениците во гимназијата и надвор од неа;

4. го утврдува наставниот план и програма на гимназијата во согласност со одредбите на член 38 од овој закон;

5. донесува годишна и долгорочна програма за работа и развикот на гимназијата, одлучува за начинот и условите за нејзиното извршување и за таа цел дава соодветни препораки;

6. ги разгледува предлозите и претставките на граѓаните по прашањата од општ интерес за работата на гимназијата;

7. ги разгледува барањата и предлозите на ученичката заедница и донесува заклучоци;

8. врши општ надзор над користењето на општествениот имот на гимназијата;

9. се грижи за здравствената и социјална заштита на учениците како и за сместувањето, храната, животните услови и воспитувањето на учениците во домот за ученици или во слични установи;

10. на општинското собрание му предлага менување на името на гимназијата;

11. се грижи за поврзување на гимназијата со средината и за унапредувањето на соработката со работните и другите организации чија дејност е во врска со работата на гимназијата и воспитувањето на младината;

12. донесува деловник за својата работа, како и други општи самоуправни акти;

13. дава мислење за оправданоста на престанокот на гимназијата;

14. донесува решенија за спојување, припојување и разделување на гимназијата во согласност со основачот;

15. го избира претседателот на советот од редот на членовите на советот што ги избрала работната заедница;

16. ги именува половината на членовите на конкурсната комисија за распишување и спроведување на конкурсот за именување директор на гимназијата;

17. по предлог на конкурсната комисија го именува директорот и одлучува по предлогот за неговото разрешување што го поднесува комисијата за оценување на барањето за разрешување на директорот;

18. по предлог од управниот одбор, распишува конкурс и врши именување и разрешување на раководни места определени со статутот или друг општ акт на гимназијата;

19. дава согласност односно одлучува за примена на дисциплинските мерки спрема учениците кога тоа со овој закон и другите прописи е ставено во делокруг на советот;

20. ги утврдува работните места во гимназијата;

21. донесува правилник и други општи акти за финансирањето и распределбата на доходот на гимназијата;

22. утврдува финансиски план и завршна сметка на гимназијата;

23. донесува правилник и други општи акти за распределба на личните доходи и работните односи во гимназијата; по предлог од наставничкиот колегиум на гимназијата одлучува за поделбата на класовите во паралелки, ги определува раководителите на паралелките, го утврдува распоредот на учениците по паралелки и ги распределува наставниците по предмети, класови и паралелки според нивната специјалност;

24. одобрува основање на организации и друштва;

25. решава по приговорите против одлуките на управниот одбор, директорот и стручните органи на гимназијата;

26. по предлог од управниот одбор, распишува конкурс и донесува решенија за засновување и престанок на работниот однос на наставниците и другите работни луѓе во гимназијата;

27. соработува со родителите за создавање што подобри услови за остварување воспитно-образовните задачи на гимназијата, се грижи најмалку двапати годишно да се организираат состаноци со наставниците и родителите на кои се разгледуваат постигнатите резултати во работата на гимназијата и мерките за унапредување на воспитно-образовната дејност на гимназијата;

28. го определува денот на одржувањето на годишната училишна свеченост;

29. одлучува по прашањата за продолжување и прекинот на наставата;

30. донесува куќен ред на гимназијата;

31. ги избира членовите на управниот одбор;

32. го определува бројот на наставните и другите работни часови на наставниците и директорот;

33. одлучува за употребата на финансиските средства на гимназијата и неговите фондови доколку со статутот на гимназијата располагањето на тие средства не е предоставено на други органи;

34. врши и други работи што со закон, друг пропис и статутот на гимназијата му се ставени во делокруг.

Член 126

Во работите од точката 1—19 на претходниот член одлучуваат сите членови на советот на гимназијата.

Во работите од точката 20—22 на претходниот член одлучуваат членовите на советот избрани од работната заедница во согласност со претставниците на општествената заедница.

Во другите работи од претходниот член одлучуваат само членовите на советот избрани од работната заедница.

Член 127

Во гимназиите чија работна заедница има помалку од 30 членови функцијата на советот на гим-

назијата непосредно ја вршат сите членови на работната заедница и претставниците на општествената заедница.

Со статутот на гимназијата може да се предвиди непосредно вршење на функцијата на советот по одредбите на претходниот став и кога работната заедница има повеќе од 30, а помалку од 70 членови.

Во случаите од претходните ставови сходно се применуваат одредбите од претходниот член на овој закон.

Член 128

Советот на гимназијата за работите од својот делокруг одлучува на седница.

Во работите од точка 1—22 на член 125 на овој закон Советот може полноважно да решава ако на седницата се присутни повеќе од половината од бројот на членовите избрани од работната заедница и повеќе од половината од бројот на членови претставници на општествената заедница, а одлуките се донесуваат со мнозинство на гласови на сите присутни членови.

Во другите работи од член 125 на овој закон советот може полноважно да решава ако на седницата се присутни повеќе од половината од бројот на членовите, избрани од работната заедница, а одлуките се донесуваат со мнозинство на гласови на присутните членови.

Одредбите од претходните ставови сходно се применуваат и во случаите од член 127 на овој закон.

Член 129

Членовите на советот на гимназијата се должни повремено да ги информираат телата што ги избрале за работата на советот и за работата на гимназијата, како и да им полагаат сметка за својата работа.

Советот на гимназијата на крајот на учебната година, му поднесува на општинското собрание извештај за работата на гимназијата, а е должен да поднесе и посебен извештај по барање од општинското собрание односно основачот.

б) Управен одбор

Член 130

Управниот одбор има најмалку пет членови.

Членовите на управниот одбор ги избира советот на гимназијата, од редот на членовите на работната заедница.

Покрај членовите на управниот одбор се избира и определен број на нивни заменици.

Претседателот на советот на гимназијата не може да биде избран за член на управниот одбор.

Директорот на гимназијата е член на управниот одбор по својата положба.

Бројот на членовите на управниот одбор и нивните заменици се утврдува со статутот на гимназијата.

Член 131

Членовите на управниот одбор се избираат секоја година.

Никој не може да биде избран повеќе од два пати еднопосредно за член на управниот одбор.

Советот на гимназијата може да го отповика членот на управниот одбор и пред истекот на рокот

за кој е избран ако тој не може да ја врши својата должност или ја запоставува.

Изборот и отповикувањето на членовите на управниот одбор се врши според посебните прописи за избирање на работнички совети и други органи на управувањето во работните организации.

Член 132

Членовите на управниот одбор избираат помеѓу себе претседател на управниот одбор.

За претседател на управниот одбор не може да биде избран директорот на гимназијата и неговиот помошник.

Член 133

Управниот одбор одлучува за работењето на гимназијата а особено:

1. се грижи за извршувањето заклучоците на советот на гимназијата;

2. одлучува за начинот на користењето на општествениот имот;

3. по предлог на наставничкиот колегиум одлучува по прашањата за организирање на производната практика на учениците;

4. ја следи работата на гимназијата и предлага соодветни мерки за нејзиното унапредување;

5. подготвува материјали и предлози по прашања за кои решава советот на гимназијата;

6. го утврдува предлогот на годишната и долгорочната програма за работа на гимназијата како и предлогот на финансискиот план, завршната сметка, статутот и другите општи акти што ги донесува советот;

7. врши распределба на работите во гимназијата и задолженијата на наставниците и другите работни луѓе;

8. го утврдува рокот за полагање на поправните, вонредните, завршните и другите испити во гимназијата;

9. организира меѓусебна размена на искуствата со другите училишта;

10. по предлог на наставничкиот колегиум на гимназијата доделува награди, изречува пофалби, како и дисциплински мерки на учениците за кои со посебни прописи, односно статутот на гимназијата е овластен;

11. врши и други работи што со закон, друг пропис и статутот на гимназијата му се ставени во делокруг.

Член 134

Во гимназијата чија работна заедница има помалку од 10 членови, функциите на управниот одбор ги врши работната заедница непосредно.

в) Директор

Член 135

Директорот на гимназијата ја претставува гимназијата, непосредно раководи со работењето на гимназијата и ги извршува одлуките на советот на гимназијата и управниот одбор.

Директорот непосредно ја организира работата на гимназијата, се грижи за изведување на воспитно-образовната работа и заедно со другите органи на гимназијата е одговорен за остварување на годишната програма на гимназијата.

Член 136

Директорот е педагошки раководител на гимназијата. Тој врши инструктивно педагошки надзор со цел воспитно-образовната работа да се изведува плански за да се остварат што поуспешно воспитно-образовните задачи на гимназијата.

Член 137

Директорот на гимназијата е наредбодател за извршувањето на финансовиот план на гимназијата.

Член 138

Директорот спрема наставниците и другите работни луѓе во гимназијата ги врши правата на непосреден дисциплински старешина во согласност со прописите за дисциплинската одговорност.

Член 139

Директорот ги подготвува и им претседава на седниците на наставничкиот колегиум на гимназијата.

Член 140

Директорот на гимназијата се грижи за спроведувањето на законите и другите прописи и е одговорен за законитоста на работата на гимназијата и за исполнување на законските обврски на гимназијата.

Директорот и неговиот помошник имаат право да учествуваат во работата на советот на гимназијата, но без право на одлучување.

Член 141

Ако директорот најде дека општиот акт како и поединечниот акт на органот на управување на гимназијата, освен поединечниот акт донесен во управна постапка и актите по кои за одлучување е предвидена судска надлежност, е во спротивност со законот ќе го предупреди за тоа органот на управувањето. Ако и по предупредувањето од страна на директорот органот на управување остане при својот акт, директорот е должен веднаш да го запре таквиот акт и да го достави до општинското собрание.

Општинското собрание е должно најдоцна 30 дена од денот на приемот на решението за запирање од директорот да реши дали актот останува во сила или се става вон сила.

Член 142

За директор на гимназијата може да се именува лице што ги исполнува пропишаните услови за наставник во гимназијата, како и другите услови определени со статутот на гимназијата.

Член 143

Директорот на гимназијата го именува, врз основа на јавен конкурс, советот на гимназијата.

Член 144

Директорот на гимназијата се именува на четири години. По истекот на овој рок истото лице по иста постапка може да биде повторно именувано.

Член 145

Советот на гимназијата може по барање на членовите на работната заедница на гимназијата да го разреши директорот од должноста и пред истекот на времето на кое е именуван, ако не ги извршува со доволен успех улогата и задачите што

му се доверени во управувањето со гимназијата. Разрешувањето се врши по претходно прибавено мислење од комисијата за оценување на барањето за разрешување на директорот.

Директорот може да се разреши од должност и врз основа на свое барање односно по свое согласување.

Директорот се разрешува од должност по силата на законот во случаите определени со посебните прописи.

Директорот на гимназијата што е разрешен ги задржува правата од работниот однос како наставник на гимназијата.

Член 146

Во постапката за именување и разрешување директорот на гимназија се применуваат општите прописи за именување и разрешување на директор на работни организации.

Член 147

Со статутот на гимназијата може да се установи раководно работно место помошник директор. Делокругот на помошникот на директорот го определува советот на гимназијата.

Член 148

Ако на упразнетото место директор на гимназијата не можел да биде благовремено именуван нов директор, советот на гимназијата на упразнетото место именува без конкурс вршител на должноста директор, по прибавено мислење од комисијата на општинското собрание за избор и именување.

Вршител на должноста директор може на таа должност да остане најдолго шест месеци. Ако во тој рок не се именува директор советот на гимназијата може, во согласност со општинското собрание повторно без конкурс да именува вршител на должноста директор но најмногу уште за шест месеци.

Вршителот на должноста директор ги врши правата и должностите на директорот.

г) Работна заедница

Член 149

Членовите на работната заедница на гимназијата непосредно одлучуваат на собирот на работните луѓе, со референдум и преку други форми на непосредно одлучување.

Член 150

Начинот на работата на работната заедница и начинот на одржување собири на работните луѓе, како и спроведувањето на другите форми на непосредно одлучување се уредуваат со статутот на гимназијата.

д) Собрание

Член 151

Секоја учебна година по завршувањето на наставата се свикнува годишно собрание на кое учествуваат членовите на советот и управниот одбор на гимназијата, наставниците, учениците, родителите и други граѓани и претставници на работни и други организации чија дејност е поврзана со

работата на гимназијата и со воспитувањето на младината.

На собранието директорот на гимназијата поднесува извештај за работата на гимназијата. На собранието можат да се утврдуваат натамошни насоки за работата во идната учебна година.

VIII. СТРУЧНИ ОРГАНИ НА ГИМНАЗИЈАТА

Член 152

Стручни органи во гимназијата се: наставничкиот колегиум на гимназијата, наставничкиот колегиум на паралелката и раководителот на паралелката.

Со статутот на гимназијата можат да се установуваат и други стручни органи на гимназијата.

Член 153

Наставничкиот колегиум на гимназијата го сочинуваат сите наставници на гимназијата и директорот.

Член 154

Наставничкиот колегиум на паралелката го сочинуваат раководителот на паралелката и сите наставници што изведуваат настава во паралелката.

Член 155

Секоја паралелка на гимназијата има раководител на паралелката што го определува советот на гимназијата по предлог на наставничкиот колегиум на гимназијата од редот на наставниците што предаваат во паралелката.

Раководителот на паралелката раководи со педагошките работи и ја врши администрацијата на паралелката.

Член 156

Со статутот на гимназијата поблиску се определува делокругот и начинот на работата на стручните органи на гимназијата.

IX. ЕВИДЕНЦИЈА И СВИДЕТЕЛСТВА

Член 157

Во гимназијата се води единствена педагошка евиденција за податоците што се од интерес за целата земја.

Овие податоци како и начинот на водењето на евиденцијата се определуваат со сојузни прописи.

Другите податоци за кои се води педагошка евиденција во гимназијата и формите на евиденцијата ги определува Републичкиот секретар за образование, наука и култура.

Член 158

Гимназијата издава свидетелства за учењето и поведението на учениците во одделните класови и свидетелства за положениот завршен испит.

Свидетелството за учењето и поведението за одделен клас му се издава на ученикот на крајот на учебната година, а свидетелството за одржаниот завршен испит кога ученикот ќе го положи тој испит.

Член 159

На учениците кои полагаат поправен, класен или вонреден испит им се издаваат еднакви свидетелства како и на учениците кои се оценуваат во класот, со забелешка дека ученикот полагал испит.

На учениците кои полагаат дополнителен испит не им се издаваат свидетелства, а резултатот од испитот се забележува на грбот на свидетелството со кое ученикот се пријавил на дополнителниот испит.

Член 160

Врз основа на поднесена молба гимназијата може да издава во текот на учебната година уверенија за школувањето.

Член 161

За подобро следење и што по објективно оценување успехот и напредокот на учениците се воведуваат ученички досија и ученички книшки.

Член 162

Свидетелствата што ги издава гимназијата, како и ученичките книшки имаат карактер на јавна исправа.

Член 163

Републичкиот секретар за образование, наука и култура ја пропишува формата и содржината на свидетелството, ученичките книшки и досијата како и начинот на нивното водење односно издавање.

X. ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКАТА ЗАЕДНИЦА

Член 164

Општинското собрание ја претресува општата состојба и прашањата од заеднички интерес за развитокот и управувањето на гимназијата на подрачјето на општината, ја определува политиката и одлучува за основните прашања од значење за развитокот на гимназијата и унапредувањето на нивната работа и успехот на учениците, основа гимназии, врши општествен надзор како и донесува прописи и презема мерки за кои со закон или со статутот на општината е овластено.

Во вршењето на општествениот надзор заради обезбедување на јавноста и општествена одговорност во работата на гимназијата, општинското собрание претресува општи прашања во врска со располагањето со општествените средства на гимназијата и со распределбата на доходот како и со начинот на извршувањето на правата и должностите на гимназијата.

Општинското собрание врши општествен надзор во соработка со органите на управувањето во гимназијата со цел за развивањето на одговорноста и социјалистичките норми во самоуправувањето, делувањето и располагањето со општествените средства.

Со општествениот надзор општинското собрание не може да ги ограничува со уставот и законот утврдените права на гимназијата како самостојна и самоуправна работна организација ниту да нанесе повреди на нејзините права и на закон заснованите интереси.

Член 165

Органот на управата на општинското собрание надлежен за работите на просветата врши надзор над законитоста на работата на гимназијата.

Член 166

Во вршењето правата на надзор над законитоста на работата на гимназиите органот на управа-

тата на општинското собрание надлежен за работите на просветата има право да бара од директорот на гимназијата податоци за работата на гимназијата и други податоци потребни за вршење на работите од делокругот на органот на управата.

Ако органот на управата од претходниот став утврди дека органите на управувањето со гимназијата не се придржуваат за прописите, е должен да им обрне внимание на несогласноста на нивната работа со прописите и на нивните обврски што произлегуваат од прописите.

Ако општинскиот орган на управата утврди дека гимназијата донела општ акт што е во спротивност со законот или пропис донесен на основа закон без одлагање таквиот акт ќе му го достави на општинското собрание кое ќе донесе решение за тоа дали општиот акт се запира или останува во сила.

Член 167

Стручен надзор над работата на гимназијата вршат органите на просветно-педагошката служба според посебните прописи.

XI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 168

До донесувањето на поблиски прописи предвидени со овој закон остануваат во сила прописите што не се спротивни на одредбите на овој закон и тоа:

1. Правилникот за приватните испити во општо-образовните училишта („Службен весник на НРМ“ бр. 16/54);

2. Правилникот за оценувањето и напредувањето на учениците во гимназијата („Службен весник на НРМ“ бр. 16/60 и 40/60);

3. Правилникот за видовите на пофалбите, наградите и дисциплинските мерки и за начинот на нивното применување во стручните училишта, учителските школи и гимназиите („Службен весник на НРМ“ бр. 38/60);

4. Правилникот за полагање на завршниот испит во гимназијата („Службен весник на НРМ“ бр. 3/60, 1/61 и 41/62);

5. Одредбите од Правилникот за стручниот испит на наставниот и воспитниот персонал („Службен весник на НРМ“ бр. 7/62) во однос на гимназијата.

Ојласен дел

РЕГИСТРАЦИИ НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. број 612, страна 505 е запишано следното: На досегашниот потписник на Претпријатието за производство на детска конфекција „Наше Дете“ — Скопје, Никола Христовски, му престанува правото за потпишување, бидејќи е разрешен од должност.

За шеф на сметководството на претпријатието е назначен Јусуф Хасан и за магазинер Стојменовски Стојмен. Тие претпријатието ќе го потпишуваат, задолжуваат и раздолжуваат со стариот регистриран потписник Мишовски Томе, директор, во границите на овластувањето, сметано од 13. VII. 1964 година.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 418/64 (1174)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. бр. 809, страна 795, книга III е запишано следното: Се брише од регистарот на претпријатијата и дуќаните Претставништвото во Скопје на улица „Иво Рибар Лола“ бр. 4 на „Кооператива“ експорт-импорт — Сарајево, согласно со Одлуката на Работничкиот совет од 30. VII. 1964 година.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 462/64. (1177)

Окружниот стопански суд во Битола објавува дека во регистарот на стопанските организации на 22. VI. 1964 година под рег. број 7/60, книга I е запишано следното: Земјоделската задруга „Драгор“ од Битола престана со својата работа и се брише од регистарот на стопанските организации при овој суд по извршената редовна ликвидација од страна на Ликвидационата комисија при Собранието на општината Битола.

Од Окружниот стопански суд во Битола, Фи бр. 252/64. (1135)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. број 404, страна 301, книга II е запишано следното: Досегашниот раководител на Сервисот за преработка на памук во Неготино на Деловното здружение на организациите за производство, егремирање и промет на памук и свилени кожурци „Југопамук“ — Струмица, Годор Лазов Мишев, е разрешен од должност и му престанува правото за потпишување.

За раководител на сервисот е назначен Панче Насков, кој ќе го потпишува, задолжува и раздолжува во границите на овластувањето, сметано од 29. VII. 1964 год.

Обврската пред банката е со еден потписник.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 443/64. (1180)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. број 583, страна 289, книга II е запишано следното: Се брише од регистарот на претпријатијата и дуќаните Занаетчискиот дуќан со паушална пресметка „Иднина“ — Ѓорче Петров на улица „Маршал Тито“ бр. 51, бидејќи со решението на Собранието на општината Ѓорче Петров број 03-3604/2 од 30. VII. 1964 година е припоен кон Градежното занаетчиско претпријатие „Шар“ — Ѓорче Петров.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 481/64. (1183)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. број 806, страна 761, книга III е запишано следното: Согласно со решението на Собранието на општината Ѓорче Петров број 03-3604/2 од 30. VII. 1964 година кон Градежното занаетчиско претпријатие „Шар“ од Ѓорче Петров се припојува Занаетчискиот дуќан со паушална пресметка „Иднина“ — Ѓорче Петров.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 480/64. (1184)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. број 268, страна 961 е запишано следното: Се брише од регистарот на претпријатијата и дуќаните Продавницата во Гостивар на Комбинатот за гуми и обувки „Вулкан“ од Ниш, согласно со одлуката на Работничкиот совет на Комбинатот од 11. XII. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 446/64. (1186)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. број 141, страна 625—626, книга II е запишано следното: Согласно со решението на Собранието на општината Неготино број 04-1609/3 од 10. VIII. 1964 година дејноста на Трговското претпријатие на големо и мало за промет со селскостопански производи и прехранбени артикли „Вардар“ — Неготино се проширува и со: железарија, хемикалии, емајлирани садови, стакло, стакларски производи со радиоапарати и електрични уреди.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 473/64. (1187)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. бр. 849, страна 1107, книга III е запишано следното: Дејноста на Откупната станица во село Маџари — Скопје на Земјоделско-индустрискиот комбинат — Битола, согласно со решението на Собранието на општината Саат Кула — Скопје број 03/1-11536 од 9. VI. 1964 година се проширува и е: организирање производство на шеќерна репка, договарање производство и откуп на шеќерна репка со индивидуални селско стопански производители, земјоделските задруги, стопанства и други работни организации.

Исто така и досегашниот раководител на Откупната станица Владимир Петар Чернех е разрешен од должност и му престанува правото за потпишување.

За раководител на Откупната станица е назначен инженер агромот Јордан Станишев Стојев, кој ќе ја потпишува, задолжува и раздолжува во границите на овластувањето, сметано од 1. VIII. 1964 година.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 451/64. (1191)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. број 849, страна 1107, книга III е запишано следното: Дејноста на Откупната станица во село Маџари, Скопје на Земјоделско-индустрискиот комбинат „Пелагонија“ — Битола во иднина се проширува и со: да врши услуги на индивидуални лица со својата 5-тонска колска вага, со тоа што услугите-мерењето на сите видови на колски товари ќе ги извршува со надомест кои ќе го наплатува сразмерно во висината што се наплатува од страна на специјализираните за тоа претпријатија.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 469/64. (1192)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. број 528, страна 1523 е запишано следното. На досегашниот потписник на Фабриката за хемикалии и фотоматеријали „Лафома“ — Скопје, Даут Рашид Феим, секретар, му престанува правото за потпишување, бидејќи е разрешен од должност.

За нов потписник на фабриката е назначен Жежовски Георги Блажо. Тој фабриката ќе ја потпишува, задолжува и раздолжува со старите регистрирани потписници и тоа: Боро Коробар, директор, Александар Трајковиќ, шеф на сметководството и Божидар Токин, погонски книговодител, сметано од 4. VIII 1964 година.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 455/64. (1194)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на задругите под рег. број 14, страна 53 е запишано следното: На досегашните потписници на Земјоделската задруга „Бристовец“ од село Боговиње и тоа: Осман Имери и Хамит Камбери им престанува правото за потпишување, бидејќи се разрешени од должност.

За нови пописници на задругата се назначени следните лица: Гемаили Амди Ашим, в. д. управник, и Амзаи Ајдина Елез, благајник, сметано од 14. VIII. 1964 година.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 479/64. (1198)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на задругите под рег. број 17, страна 65 е запишано следното: Согласно со решението на Народниот одбор на општината Маврово — Отсек за финансии број 03-2480/1 од 28. VII. 1961 година дејноста на Земјоделската задруга „Бистра“ од село Галичник, се проширува и со: продажба во своите продавници таксени марки и разни други вредносници на мало.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 482/64. (1199)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на задругите под рег. број 31, страна 87 е запишано следното: На досегашните потписници на Земјоделската задруга „Кожух“ од село Крнево и тоа: Трајче Цветков, управник, и Славе Петров, книговодител, им престанува правото

за потпишување, бидејќи се разрешени од должност.

За нови потписници на задругата се назначени следните лица: Петар Георгиев, погонски инженер назначен со решението на Собранието на општината Конопиште број 10-587 од 29. II. 1964 година и Николовски Павле, книговодител. Тие задругата ќе ја потпишуваат, задолжуваат и раздолжуваат со стариот регистриран потписник Драго Андов, благајник, сметано од 16. V. 1964 година.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 283/64. (1221)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. број 797, страна 695, книга III е запишано следното: Согласно со решението на Собранието на општината Идадија — Скопје број 8276 од 20. V. 1964 година кон Железничкото транспортно претпријатие — Скопје се припојува Железничкото градежно претпријатие „Нова пруга“ — Скопје.

Со припојувањето Железничкото градежно претпријатие „Нова пруга“ — Скопје се брише од регистарот на претпријатијата и дуќаните од рег. број 678, страна 1003, книга II.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 347/64. (1229)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. број 792, страна 645, книга III е запишано следното: Досегашниот раководител на Складиштето во Скопје на Трговското претпријатие за промет со технички материјали „Тара“ — Белград, Орбовиќ Обрад, е разрешен од должност и му престанува правото за потпишување.

За раководител на складиштето е назначен Си-надиновски Станимир, кој складот ќе го потпишува, задолжува и раздолжува во границите на овластувањето, сметано од 4. VIII. 1964 година.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 456/64. (1230)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на задругите под рег. број 84, страна 337 е запишано следното: Досегашниот управен одбор на Земјоделската задруга „Мурговец“ од село Врапчиште е сменет. За членови на новиот управен одбор се избрани следните лица: Горески Горе, претседател на управниот одбор, Костовски Миливоја, Гурчиноски Миле, Серафимовски Русе, Агуши Самет, Шаџани Тофик, Андриески Слободе, Амети Бакија, и Среткоски Игно, согласно записникот број 338 од 8. VIII. 1964 година и број 388 од 26. VI. 1964 година.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 465/64. (1233)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните под рег. број 334, страна 1041 е запишано следното: Согласно со решението на Собранието на општината Богданци број 643/1 од 20. IV. 1964 година дејноста на Претпријатието за промет со стари ства-

ри и употребливи материјали и отпадоци „Отпад“ — Стари Дојран во иднина се проширува и со: преработка на сите видови текстилни отпадоци, како и сортирање на крпа и преработка на истата во вата и преработка на отпадоци од вата во вата.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи бр. 490/64. (1234)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 113, реден број 10 е запишано следното: Се проширува делокругот на работата на Трговското претпријатие на големо и мало „Пирин“ од Делчево, кое се состои во вршење увоз-извоз на стоки во малограничен промет со Народна Република Бугарија.

Истовремено се запиша во регистарот и назначениот шеф на комерцијалната служба на претпријатието Анакиев Андонов Душко.

Уписот е извршен во регистарот на основа решението на Сојузниот секретаријат за надворешна трговија број 16-15028/1 од 28. VIII. 1963 година, решението на управниот одбор на Претпријатието „Пирин“ — Делчево од 4. IX. 1963 година и согласието на Отсекот за стопанство на Собранието на општината Делчево број 04-5758 од 23. IX. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 145/63. (1246)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 16, ред. број 6 е запишано следното: На Даница Стојанова Паликушева, досегашен потписник на Фабриката за керамида и тули „Пролетер“ — с. Винаца, е разрешена од должност и ѝ престанува правото за потпишување, заклучно од 12. III. 1963 година. За нов потписник на фабриката е назначена Лилјана Тодорова Филипова. Таа фабриката ќе ја потпишува колективно со директорот Јаким Зарариев Павлов.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 40/63. (1252)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на задругите на страна 83, реден број 8 е запишано следното: Се менуваат правилата на Земјоделската задруга „Задругар“ од Винаца, која покрај досегашните дејности ќе се занимава и со следните: преработка и услуга на оризова арпа, производство на брашно и услуги, ракотворби и трикотажно производство, занаетчиско услужна дејност машинско-земјоделски услуги, водостопанисување, откуп на земјоделски односно селско-стопански производи и трговија со репродукциони материјали, вештачки ѓубриња, заштитни средства и прибори.

Измената на правилата на задругата е запишана во регистарот на основа решението на Отсекот за стопанство при Собранието на општината Винаца број 0501-3518/1 од 25. XI. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 181/63. (1253)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 38, реден број 5 е запишано следното: Киро Бочварски, досегашен директор на Околинската керамидна фабрика „Црвена ѕвезда“ од Пехчево, е разрешен од должност, а на негово место за директор е назначен Александар Басовски.

Уписот е извршен во регистарот на основа решението на Народниот одбор на општината Пехчево бр. 03-835/1 од 11. V. 1962 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 166/63. (1254)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на задругите на 8. II. 1964 година под рег. број 88/13-II е запишано следното: На Бошко Божинов, досегашен потписник на Земјоделската задруга „Единство“ од село Ново Село, Струмичко, му престанува право за потпишување. Се овластува лицето Цветан Л. Љорѓиев, да ја потпишува задругата.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 197/63. (1259)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на задругите на страна 81, реден број 7 е запишано следното: Сменет е од должност досегашниот директор на Земјоделската задруга „Слобода“ од село Смоларе, Струмичко, Бошко Ефтимов Тенев, а на негово место за в.д. управник е назначен Стојан Петров Делев.

Истовремено се запиша за шеф на сметководството на задругата лицето Вудимка Сандова Атанасова, која заедно со управникот ќе ја потпишува задругата.

Уписот е извршен во регистарот на основа решението на Народниот одбор на општината Ново Село број 01-2154/1 од 15. IV. 1963 година и решението на Управниот одбор на задругата бр. 661 од 26. VIII. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 157/63. (1260)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на задругите на страна 96 реден број 6 е запишано следното: Сменет е од должност досегашниот управник на Земјоделската задруга „Братство“ од село Попчево, Струмичко, Танчев Томе, а на негово место за управник е назначен Ристо Герасимов Сејменов.

Истовремено се запиша и промената на досегашниот шеф на сметководството Александар Пандев Василев, на чие место за шеф на сметководството е назначен Стојан Илиев Шолев.

Уписот е извршен во регистарот на основа решението на Собранието на општината Струмица бр. 01-9982/1 од 23. X. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 192/63. (1261)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 324, реден број 12 е запишано следното: Се проширува делокругот на работите на Трговското

претпријатие на големо „Народен магазин“ — Струмица, кое се состои во вршење увоз извоз во малограничен промет со Народна Република Бугарија.

Истовремено се запиша и новоназначениот шеф на комерцијалното одделение на претпријатието Трајко Ѓорѓи Димитровски.

Уписот е извршен во регистарот на основа решението на Сојузниот секретаријат за надворешна трговија — Београд број 16-15013/1 од 28. VIII. 1963 година, советот за трговија и угостителство на Општинското собрание Струмица бр. 03-9379/1 од 12. X. 1963 година и потврдата на Републичкиот секретаријат за трговија и туризам бр. 733 од 21. VI. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 131/63. (1262)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 147, реден број 4 е запишано следното: Се проширува дејноста на Околинското претпријатие за обработка на алкохолни пијалоци „Грозд“ од Струмица и во иднина ќе го врши и следното: преработка на алкохолни пијалоци на база на природна ракија и шпиритус во индустриска ракија, жестоки пијалоци, десертно вино и безалкохолни пијалоци.

Проширувањето на дејноста е упишано во регистарот на основа решението на Народниот одбор на општината Струмица бр. 01-1000/1 од 10. IV. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 82/63. (1263)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на задругите на страна 70, реден број 2 е запишано следното: Сменет е од должност досегашниот управник на Земјоделската задруга „Бобовец“ од с. Ињево, Струмичко, Ристо Илиев Миладинов, а на негово место за в.д. управник е назначен Никола Витанов.

Истовремено се запиша и овластувањето на Трајан Михаилов, благајник на задругата, кој ќе ја претставува истата само кај Комуналната банка и филијалата на Народната банка во Радовиш, како и кај Стопанската банка на СРМ.

Уписот е извршен во регистарот на основа решението на Народниот одбор на општината Радовиш број 01-1097/1 од 28. II. 1963 година и одлуката на управниот одбор на задругата број 85 од 15. IV. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 64/63. (1264)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на задругите на страна 84, реден број 5 е запишано следното: Досегашните потписници на Земјоделската задруга „Лакавица“ од село Конче, Струмичко и тоа: Дино Атанасов Панев, книговодител, и Славко Ристов Манасов, пом. книговодител, се разрешени од должност. За потписници на задругата се овластени Стојче Петров Јованов, управник, и Методи Јованов Илиев, книговодител.

Уписот е извршен во регистарот на основа решението на Народниот одбор на општината Радовиш бр. 01-2895/1 од 14. VI. 1960 година и одлуката на Задругниот совет на задругата од 17. IV. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 53/63. (1265)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на задругите на страна 95, реден број 5 е запишано следното: Земјоделската задруга „5 ноември“ од Струмица е ставена под принудна управа која ќе трае заклучно до 18. X. 1964 година.

За принуден управник на задругата е назначен Ѓорѓи Коцев.

Уписот е извршен во регистарот на основа решенијата на Собранието на општината Струмица бр. 01-9958/1 од 23. X. 1963 година и број 03-9956/1 од 23. X. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 150/63. (1266)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 214, реден број 10 е запишано следното: Земјоделската задруга „Сутјеска“ од село Милино, Штипско, е припоена кон Земјоделско-индустрискиот комбинат „Овче Поле“ од Св. Николе, со целата актива и пасива.

Уписот е извршен во регистарот на основа одлуката на Задругниот совет на Земјоделската задруга „Сутјеска“ од село Милино бр. 9531 од 28. XI. 1962 година, одлуката на Работничкиот совет на Комбинатот бр. 9535 од 28. XI. 1962 година и решението на Народниот одбор на општината Св. Николе бр. 01-4431 од 16. X. 1962 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 240/62. (1268)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 219, реден број 6 е запишано следното: Досегашниот книговодител на Работничко-службеничкиот ресторан „Турист“ од Штип, Николов Наков Атанас, е разрешен од должност, а на негово место за книговодител е назначен Ристов Страхилов Методи, кој заеднички со директорот односно раководителот Калеов Димитар ќе го потпишува ресторанот.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 185/63. (1273)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 170, реден број 5 е запишано следното: Се симнува принудната управа на Претпријатието за производство и промет на слаткарски производи „Европа“ од Штип.

За в. д. директор е назначен Кралев Панче, досегашен принуден управник на претпријатието.

Промената се изврши во регистарот на основа решението број 01-1138/1 и бр. 01-11357/7 од 10. XII. 1963 година од Собранието на општината Штип.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи
бр. 193/63. (1274)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 216, реден број 2 е запишано следното: Досегашниот в. д. директор на Комуналната банка од Штип, Манев Мијалче, е разрешен од должност, а на негово место за директор е назначен Тодор Кожухаров.

Уписот е извршен во регистарот на основа решението на Собранието на општината Штип бр. 01-9945/1 од 31. X. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи
бр. 159/63. (1275)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 48, реден број 5 е запишано следното: Досегашниот в. д. директор на Претпријатието за јавен автотранспорт и шпедиција од Штип, Киро Владов Милев, е разрешен од должност, а на негово место за директор е назначен Тулиев Петров Благој.

Уписот е извршен во регистарот на основа решението на Народниот одбор на општината Штип бр. 01-9943/1 од 31. X. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи
бр. 165/63. (1277)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 112, реден број 3 е запишано следното: Досегашниот в. д. директор на Самостојното занаетчиско претпријатие за домашни ракотворби „Килимара“ од Делчево, Борис Јосифов Миленков, е разрешен од должност, а на негово место за в. д. директор е назначена Славица Гугучевска.

Промената на в. д. директорот е запишана во регистарот на основа решението на Собранието на општината Делчево број 01-1950 од 6. IV. 1964 год.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи
бр. 18/64. (1280)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на задругите на страна 98, реден број 12 е запишано следното: Избришана е од регистарот Земјоделската задруга „Партизан“ од село Грдовци, Кочанско, бидејќи истата е припоена кон Земјоделско производниот прехранбен и преработувачки комбинат „Искра“ од Кочани.

Припојувањето е запишано во регистарот на основа решението на Собранието на општината Кочани број 02-11/40 од 30. I. 1964 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи
бр. 14/64. (1288)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на 4. III. 1964 година под рег. бр. 219/8-1 е запишано следното: На Вељановски Петар, потписник на Погонот — предилница во Охрид му престанува правото за потпишување. Се овластува лицето Ивановски Борис Анастас, да го потпишува погонот.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи
бр. 28/64. (1291)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на задругите на страна 62, реден број 3 е запишано следното: Земјоделската задруга „Слога“ од Црник е припоена кон Земјоделското стопанство „Млечна“ од Пехчево.

Припојувањето е запишано во регистарот на основа решението на Собранието на општината Пехчево бр. 01-540 од 22. II. 1964 година, одлуката на Работничкиот совет на Стопанството „Млечна“ од Пехчево бр. 245 од 7. III. 1964 година и одлуката на Задружниот совет на Земјоделската задруга „Слога“ од с. Црник бр. 57 од 10. III. 1965 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи
бр. 37/64. (1293)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на задругите на страна 101, реден број 7 е запишано пререгистрирањето на Земјоделската задруга „Јилџак“ од село Истибање, Кочанско на правилата и дејностите.

Задругата ќе ги врши следните дејности:

— унапредување на земјоделското производство со развивање на поледелие, градинарство, ливадарство, лозарство и овоштарство на задружната економија преку кооперирање и закуп;

— унапредување и развивање на сточарството, птицеводството и пчеларството на задружната економија и преку кооперирање и тоф на добиток;

— откуп и контрахирање на земјоделските вишоци-производи и жива стока;

— промет со репродукциони материјали и средства за заштита на растенијата;

— вршење услуги со механизација;

— угостителство и исхрана;

— трговија со индустриски стоки;

— штедно-кредитно работење;

— други стопански дејности што се сврзани со напред наведените дејности, што ќе се сметаат како помошни на основната дејност на задругата.

Управник на задругата е Марко Лазаров.

Уписот е извршен во регистарот на основа решението на Советот за земјоделие и шумарство на Народниот одбор на општината Винаца бр. 05-2085/1 од 4. XI. 1961 година, решението на Народниот одбор на општината Винаца бр. 01-3974/1 од 25. X. 1958 година и согласноста на Околискиот задружен сојуз на Штипска околија број 01-770 од 15. VII. 1961 година.

Со горе наведеното решение се одобрени и правилата за организација на работата на задругата, а согласно член 1 ст. 2 чл. 3 и 27 од Уредбата за земјоделските задруги („Службен лист на ФНРЈ“ бр. 18/63-).

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи
бр. 61/64. (1290)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на 28 II. 1964 година под рег. бр. 308/2-I е запишано следното: На Собир Шукриев, досегашен потписник на Трговското претпријатие на големи и мало „Бел

камен“ од Радовиш, му престанува правото за потпишување. Се овластува лицето Коста Газеров да го потпишува претпријатието.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 9/64. (1296)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 298, реден број 2 е запишано следното: Досегашниот директор Атанасов Витан и потписниците Сулев Ристов Ванчо, книговодител, и Димитров Крумов Мирко на Осигурителниот завод од Радовиш, се разрешени од должност.

Овластени потписници за потпишување на заводот се: Ефтим Бојадиев, директор, и Владе Андонов, книговодител.

Промената на потписниците е запишана во регистарот на основа решението на Собранието на општината Радовиш број 01-1248/1 од 10. III. 1964 година и бр. 01-3334/1 од 30. VII. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 40/64. (1298)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на задругите на 8. IV. 1964 година под рег. број 49/3-II е запишано следното. На Павле Терзиев, досегашен потписник на Земјоделската задруга „Единство“ од село Пиперово, Струмичко, му престанува правото за потпишување. Се овластуваат лицата Мицев Аспарух, в.д. директор, и Димитар Петрушев Апов, да ја потпишуваат и претставуваат задругата.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 38/64. (1303)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 293, реден број 10 е запишано: дополнителното зачленување во Деловното здружение „Југопамук“ од Струмица, на следните организации:

1. Земјоделската задруга „Кавадарски грозд“, со седиште во Кавадарци, со претставник Илија Атанасовски, управник;

2. Земјоделската задруга „Пролетер“, со седиште во село Шивец, Титоввелешко, со претставник Никола Лазов, управник;

3. Институтот за маслодајни култури, со седиште во Кавадарци, со претставник Никола Сеилов, директор.

Уписот на членките е извршен во регистарот на основа одлуката на управниот одбор на здружението бр. 460 од 27. IV. 1964 година, одлуката на Задружниот совет на задругата „Кавадарски грозд“ од Кавадарци бр. 186 од 21. I. 1964 година, заклучокот на Земјоделската задруга „Пролетер“ од село Шивец бр. 67 од 23. II. 1964 година и заклучокот на Институтот за маслодајни култури од Кавадарци бр. 02-764 од 17. XII. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 59/64. (1306)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 149, реден број 3 е запишано следното: Претпријатието со својата работа Дистрибутивното електрично претпријатие од Струмица, бидејќи е основано

единствено Претпријатие за дистрибуција на електрична енергија на територијата на СРМ, со седиште во Скопје.

Престанокот е запишан во регистарот на основа одлуката на Централниот работнички совет на Претпријатието за дистрибуција на електрична енергија „Електро-Македонија“ — Скопје од 7. X. 1963 година и решението на Извршниот совет на СРМ — Скопје бр. 09-1325/1 од 18. VI. 1963 год.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 3/64. (1307)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на 10. III. 1964 година под рег. број 319/2, книга II е запишано следното: На Ангелов Стоилов Ангел, досегашен потписник на Посредничкото биро „Комерц“ од Струмица, му престанува правото за потпишување.

Се овластува лицето Трендов Тасев Александар, да го потпишува претпријатието.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 31/64. (1309)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на задругите на страна 7, реден број 5 е запишано следното: Досегашниот в.д. управник на Земјоделската задруга „Беласица“ од село Костурино, Струмичко, Чуколинов Коцев Ноне, е разрешен од должност. На негово место за управник е назначен Терзиев Петар.

Промената на управникот е запишана во регистарот на основа решението на Собранието на општината — Струмица бр. 01-12120/1 од 24. XII. 1963 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 19/64. (1310)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 27, реден број 2 е запишано следното: Досегашниот директор на Берберско-фризерската работилница „Напредок“ од Струмица, Миле К. Глигоров, е разрешен од должност. На негово место за директор е назначен Ристо Карамитров.

Уписот е извршен во регистарот на основа решението на Собранието на општината Струмица бр. 03-1424/1 од 14. V. 1962 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 34/64. (1311)

Окружниот стопански суд во Штип објавува дека во регистарот на стопанските организации на страна 296, реден број 6 е запишано следното: Се проширува дејноста на Занаетчиското услужно претпријатие „Универзал“ од Струмица и тоа: сидарска, фасадерска, стаклобрусачка, стаклографиска и стаклорезачка.

Проширувањето на дејноста е запишано во регистарот на основа одлуката на Работничкиот совет на Претпријатието од 4. I. 1964 година и решението на Собранието на општината Струмица бр. 03-196/3 од 23. II. 1964 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи бр. 35/64. (1312)

КОНКУРСИ

Конкурсна комисија при Земјоделската задруга „Ванчо Трајков“ — Пробиштип

распишува

К О Н К У Р С

за пополнување на работното место:

УПРАВНИК НА ЗАДРУГАТА

Услови:

а) економист со средна стручна спрема, над 5 години работен стаж и три години да бил на раководно место;

б) земјоделски стручњак со средна стручна спрема, над 5 години стаж и 3 години да бил на раководно место.

Плата по правилникот за распределба на личните доходи.

Конкурсот трае 15 дена од денот на објавувањето, а во колку работното место не се пополни конкурсот останува отворен до неговото пополнување.

Молбите со кратка биографија за досегашната работа се доставуваат до конкурсната комисија на задругата. (1069)

Управниот одбор при Клиниката за детски болести на Медицинскиот факултет во Скопје

распишува

К О Н К У Р С

за пополнување на работното место

1. ЛЕКАР НА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА ПО ПЕДИЈАТРИЈА

Услови:

— завршен Медицински факултет,

— да не е постар од 30 год.,

— да има 2 (две) години работен стаж,

— да има положен стручен испит или во колку нема, во рок од 6 месеци да го положи истиот и до колку не го положи му престанува работниот однос,

— да има средна општа оценка над 8 (осум),

— да има средна оценка над 8 (осум) по следните предмети: физиологија, патофизиологија, интерна, педијатрија, инфективна, епидемиологија, психијатрија и хигиена,

— да познава еден од странските јазици и тоа: француски, немачки, англиски, руски или италијански.

Одреден е четири месечен пробен стаж до полагање на првиот колоквиум, ако не го положи му престанува работниот однос.

По полагање на специјалистичкиот испит се става на располагање на градската служба.

Пријави се поднесуваат во рок од 15 дена од денот на објавувањето на конкурсот.

Личниот доход се одредува според основите и мерилата утврдени со Правилникот за распределба на личните доходи.

По извршениот избор кандидатите ќе бидат писмено обавестени во рок од 30 дена по истекот на рокот за поднесување на пријави. (1070)

Металскиот завод „Тито“ — Скопје

распишува

ЈАВНО НАДДАВАЊЕ

за отстапување на објектите за изградба:

1. Погонски простории со гардероби и санитарии со — градежни и градежно занатски работи со претсметковна вредност од Дин 126.667.111.—
— водовод и канализација со претсметковна вредност од Дин. 10,371.959 —
— електрична инсталација Дин. 31,906.700.—
— парно греење Дин 16,611.500.—
2. Проширување на чистионица како анекс приклучен во објектот ливница со претсметковна вредност 29,466.021.— дин.

Работите треба да се завршат до 31. V. 1966 година, а за проширување на чистионицата 31. XII. 1965 година.

Поднесување на понуди да се изврши најдоцна до 15 IX. 1965 год. во 10 саатот.

Јавното наддавање ќе се одржи на ден 15.IX.1965 год. во 10 саатот во просториите на Развојниот сектор на Металскиот завод „Тито“ — Скопје.

Целокупната техничка документација може да се види во канцелариите на Развојниот сектор при Металскиот завод „Тито“ — Скопје, секој ден од 7 до 14 саатот.

Кауција во вид на гарантно писмо понудувачите треба да приложат на денот на јавното наддавање во висина од 1% од претсметковната вредност. (1094)

СОДРЖИНА

	Страна
333 Закон за основното училиште (Пречистен текст) — — — — —	769
334. Закон за гимназијата (Пречистен текст)	786